

Leonardas Kerulis 5.15.86
5828 So. Campbell Ave.
Chicago, IL 60629

USPS 301 580

Free Lithuania

2618 West 71-st Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. (312) 476-3371 or 839-5531
Second Class Postage Paid
At Chicago, Illinois
Atsikiro nr. kaina 50 ct.
Single Copy 50 cents

Laisvoji Lietuva

KAS GYVENA SAVO TAUTAI -
GYVENA VISAI ŽMONIJAI!
Prof. A. Voldemaras

EINA XXXIX METUS

1985 LAPKRIČIO - NOVEMBER 28

Nr. 23 (1470)

KAIP PILOTAS NUSIPLOVĖ RANKAS

Spalio mėn. 25 d., jaunas ukrainietis jūrininkas M. Medvid, išsoko iš rusų jėgoms vežti atvykusio laivo "Koniev" Belle Chasse uoste netoli New Orleans į Mississippi upę ir išplaukė į krantą. Čia jį pasitiko uosto policija, bet kadangi jis nemokėjo anglų kalbą, tai jį perdavė pasienio sargybai. Tie irgi neturėjo vertėjo ir "nesuprato" ko jis nori, o kadangi jiems nebuvo "aišku" ko jis plaukė į krantą, tai nutarė jį grąžinti į laivą. Vežamas atgal į laivą tas jūrininkas vėl išsoko iš valties ir plaukė į krantą, bet amerikiečių valtis jį pasivijo, suėmė ir laikė, kol atplaukė 8 sovietų jūrininkai. Šie jį surišo ir besipriešinantį ir šaukiantį pagalbos, musivežė atgal į laivą.

Amerikiečių pasienio sargybos valties vairuotojas R. Cuthrie vėliau pareiškė, jog jam buvo gaila to žmogaus nes jam buvo aišku, kad jis nenorėjo grįžti į savo laivą. Tačiau aukštesnių Amerikos valdžios pareigūnų buvo įsakyta jį grąžinti. Žodžiu, vėl pasielgtai ta lygtai ta pati istorija, kaip savo laikui su mūsų Simu Kudirka. Iš praeities tokiais atvejais kaip matome čia nesimokome, nes State departmentas veda tradicinę sovietams pataikavimo politiką, taigi nekeitė jos ir šiuo atveju.

Imigracijos ir naturalizacijos departamentui direktorius David Lambert pareiškė, kad net ir jam buvo labai liūdna. Jis (jūrininkas) išplaukė į krantą, bet buvo grąžintas į laivą. Direktoriaus irgi tvirtina, jog jūrininkas buvo grąžintas rusams tik dėl to, kad pasienio apsaugos pareigūnai nesuprato, kad jis norėjo pabėgti, nors net ir du kartus plaukė į krantą...

Jei jau ir prileidus, kad taip iš tikrųjų galėjo būti, tai tuoj kyla klausimas kas per publika tame uoste yra susirinkusi iš kokių ten žmonių sudaryta uosto policija ir pasienio apsauga kad niekas iš jų "nesuprato", jog tas jūrininkas, plaukęs net du kartus į krantą, ieško politinio prieglobsčio ir nori pabėgti? Pagaliau, nei vienas iš tų tarnautojų neatėjo į galvą, kad rei-

kia susirasti vertėją ir išsiaiškinti.

Ne tame čia reikalas. Vargu ka nors įtikins, kad uosto policija ir pasienio sargyba ten būtų sukomplektuota tik iš tokių naivių ir ignorantų asmenų. Čia buvo norėta slapta ir patydom su tuo bėgliu susitvarkyti, nes buvo bijota užrūstinti draugą Gorbaciovą iš kurio vis dar tiek daug tikimasi Ženevos konferencijoje susitikus, su prez. Reaganu. Tai ką čia pa galiam reiškia vieno ar net kelių žmonių laisvė, kančios ar net ir gyvybė. Kai po antrojo pasaulinio karo jau milijonai ir ištisos tautos paaukotos raudonajam slibinui, vis norint jį pasotinti ir savo kailį kitų sąskaiton išgelbėti.

Kai žinių tarnyba šį įvykį iškėlė aikštėn, tai ir atitinkamos administracijos šakos buvo priverstos aiškintis. Svarbiausią rolę čia, žinoma, vaidino ir galutinį žodį tarė State departmentas. Jo atstovai pagaliau pareiškė, kad jie nutarė su tuo jūrininku pasikalbėti, nes vis dėlto esą pagrindą manyti, kad Medvid gal ir nenorėjęs grįžti į savo laivą. Stebėtinas pragiedrėjimas!

Pradžioje laivo Koniev kapitonas tokio pasimatymo neleido, nes matomai bandęs pabėgti jūrininkas dar nebuvo galutinai tokiam pasimatymui "paruoštas" ir galėjo laivo enkavedistams ir pačiam laivo kapitonui, savo pareiškimu padaryti nemalonumų. Tik po 4 dienų, kai bėglys jau buvo "perauklėtas" ir kai į laivą atvyko sovietų ambasados atitinkami pareigūnai ir įsitikino, kad Medvid tikrai jau yra "pakeitęs" savo nuomonę, jam buvo leista laivo kapitono ir kitų rusų pareigūnų akivaizdoje susitikti su Amerikos administracijos atstovais.

Vienas amerikietis, dalyvavęs pasimatyme vėliau pareiškė, kad jiems pristatytas jūrininkas atrodė labai išvargęs ir vaistais apmuodytas. Kai amerikiečiai šiaip taip išsiderėjo tą jūrininką su rusų palydovais atsigaubinti į krantą į pasienio sargybos būstinę ir pradėjo jį klausinėti, tai tas pradėjo vėmti. Tada amerikietis ir

rusų gydytojas jį apžiūrėjo ir leido jam net 8 valandas pailsėti ir žiūrėti TV. Amerikietis gydytojas vėliau pareiškė, jog jis pastebėjęs, kad jūrininko vienos rankos riešas buvęs išsuktas. Matomai ir "fizinio perauklėjimo" specialistai kartais dar palieka "būtinąs mankštas" žymes.

Žodžiu, kai po sugrąžinimo į laivą Medvid laivo kegebių (jų turi kiekvienas rusų laivas) tinkamai "paruoštas" kai jau jau buvo vaistais, grasinimais ir fizinėmis tortūromis "išplauti" jo smegenys" ir palaužta jo valia, tai amerikiečiai pareigūnai buvo patenkinti išgavę iš jo net raštišką pareiškimą kad jis nori grįžti namo pas savo "Mami and dedi".

State d-tas tuo jo "savanorišką" pareiškimu remdamasis, paskelbė, kad šis reikalas yra baigtas ir kaip tas Bilijos Pilotas viešai nusiplovė savo rankas!... Kasin kodėl tie State d-to ponai paties pagrindinio klausimo, kodėl tas jūrininkas net du kartus plaukė į krantą, visomis jėgomis priešinasi ir šaukė kai buvo surištas vežant į laivą, visai nekėlė ir jį neatsakė? O gal jis tik norėjo atsigaivinti sraunioj Mississippi upėje nuo rudens karščių? Jis greičiausia ir tokį pareiškimą būtų "savanoriškai" pasirašęs.

Taigi, tikėtis, kad po 4 dienų kančinimų, apmuodymo ir teroro tas jūrininkas rusų pareigūnų akivaizdoje, pasakytų, jog jis nori šiame krašte palikti, kai jis pamatė, kad jokios vilties nėra, kad rusai jį atiduos, šiame taip "svetingai" jį sutiktame krašte, būtų daugiau negu naivu, jei ne kvaila.

Tiesa, vėliau kai kurie kongreso nariai, prieš laivui išplaukiant, dar bandė laivą Koniev sulaukyti ir dar kartą Medvid apklausti, bet visos pastangos ukrainiečių protestai ir demonstracijos mėjo niekais, kai galingasis State d-tas prabilo, o ir prezidentas pritarė, jog "this case is closed."

Ir taip vargšas ukrainietis jūrininkas buvo išduotas, kankinamas, pakenktas, ilgų metų sunkiems vergų darbų stovyklų darbams ir visam gyvenimui "liaudies priešo" privilegijoms.

Mūsų Simas Kudirka, išgyvenęs tokius pat patyrimus ir enkavedistų "krikštą" korespondentų tuo reikalu paklaustas nedvejodamas ir teisingai pasireiškė, kad geriau jau būtų bėgti iš Sov.S-gos, prašantį politinės globos čia užmušti, negu jį grąžinti atgal ir atiduoti enkavedistų nemalonei.

Pažymėtina, kad tuo pačiu metu Afganistano sostinėje Kabule į Amerikos ambasadą atbėgo jaunas sovietų karys stovėjęs, tik skersai gatvės sargyboje ir pasakęs, kad jis nebenori kariuoti ir nori grįžti namo. Kad jis norėjo pabėgti ar prašė politinės globos, Amerikos ambasada visai neužsimena. Tam kareivėliui atbėgus, rusų ir afganistaniečių kariniai daliniai tuoj apsupo ambasadą ir nutraukė elektros srovę.

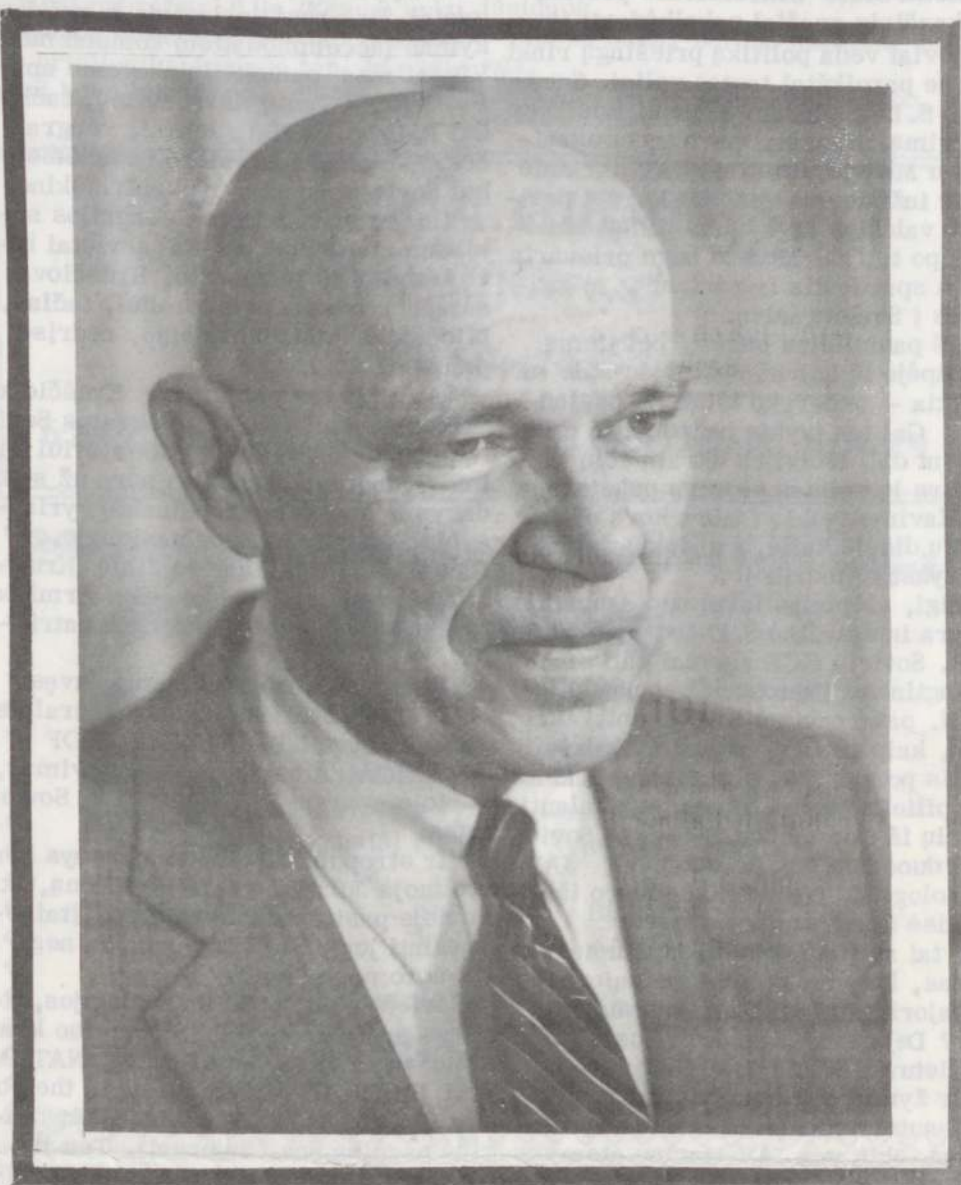
Po poros dienų, tas jaunas kareivėlis porą kartų jį aplankius rusų ambasados atstovams ir pažadėjęs jo nebauti ir jį grąžinti namo, sutikęs Amerikos ambasadą apleisti ir išvykęs "savanoriškai" namo!...

Vadinasi ir šis rusų karys, pagal J.A.V-bių ambasados pareiškimą, politinės globos neprašęs, bet tik per šią ambasadą "savanoriškai" išvyko į savo kraštą...

Argi ne keisti dalykai dedasi šiame krašte ir jos ambasados su pabėgėliais iš Sov.S-gos? Jie čia pabuvoję keletą valandų ar porą dienų, "savanoriškai" grįžta į savo kraštą Sov.S-ga. Prieš 5-tą metų į Amerikos ambasadą Kabule irgi buvo atbėgęs rusų karys, bet ir tas tuoj "išsiilgo" namų ir tuoj grįžo!...

Taigi vargas tiems, kurie pasitiki čia taip propaguojamomis civilinėmis žmogaus teisėmis ir jų gerbimu, ypač tiems, kurie čia ieško politinio prieglobsčio iš komunistinių kraštų! Rimovo paleistas, o politiniai santykiai dėl tas išspėjimas tiems, kurie galvoja to tarp J.A.V-ų, Egipto, Italijos ir Tuniso išsitempė iki nepageidaujamos ribos. Bet apie tai gal kitą kartą.

J. P. K.

A.A. KAZIMIERAS OŽELIS

1923. VII. 31 - 1985. XI. 16

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDŽIO GARBĖS NARYS, BUV. L. A. S.
VYR. VALDYBOS PIRMININKAS

Lietuvos atgimimo Sąjūdžio Garbės nariui, Seniūnų Tarybos nariui ir buv. L. A. S. Vyr. Valdybos pirmininkui

A.A.

KAZIMIERUI OŽELIUI

mirus Jo žmoną EVELYNĄ, motiną SOFIJĄ, sūnams KAZIUI ir JUOŽUI, seserims SOFIJAI ir DALIAI su šeimomis bei gimines skausmo dienose užjaučiame.

L. A. S. Seniūnų Tarybos Prezidiumas

L. A. S. Vyr. Valdyba

LAISVOSIOS LIETUVOS Redakcinė Kolegija
ir bendradarbiai

SENIŪNŲ TARYBOS NARIUI

A.A.

KAZIMIERUI OŽELIUI

mirus Jo ŽMONĄ EVELYNĄ, MOTINĄ SOFIJĄ, sūnams KAZIMIERĄ ir JUOŽĄ. Sesiseris SOFIJĄ ir DALIĄ su šeimomis ir gimines giliai užjaučiame.

L. A. S. KANADOS VIETININKIJA

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Garbės Nariui

A.A.

INŽ. KAZIMIERUI OŽELIUI

mirus, žmoną EVELYNĄ, ŠEIMĄ ir GIMINES skausmo dienose nuoširdžiai užjaučiame.

L. A. S. DELHI SKYRIAUS VALDYBA

kraštui tikrai nedaro. Nedaro jos ir ir smerktinus veiksmus norint užmas per daug jau pigūs argumentai ir nakuoti.

J. K-gis

3 VEIKLOS BAJORAI IR JAV POLITIKA KĄ AUTORITETAIRI SAKO ?

VILIUS BRAŽENAS

Ukrainiečio jūreivio Miroslav Medvid išdavimas Sovietams gėdingu būdu patvirtina tai, kas jau seniai bandoma pakeisti intelektualinė panosė mūsų veiklos ir spaudos bajorų JAV State Departmento įsidedę biurokratai, kurie tarnauja didžiuliams socialistams – internacionalistams nėra nei Lietuvos nei Jungtinių valstijų ilgalaikių interesų draugai. Tokiais nėra nei CFR nariai visados (su viena išimtimi įstatomi State Sekretoriaus postas. Retkarčiais gražiai pakalbėdami jie, pastoviai veda politiką priešingai rinkimams pareikšti tautos valiai. Savo metu S.D.-tas bandė nusišviesti Kudirkos išdavimą. Panašiai buvo ir su ukrainiečiu Medvid, Vietinis JAV ukrainietis ir inžinierius Jerome Kurlp pasiūlė valdžios atstovams padėti išaiškinti po to, kai Medvid buvo prievartas ("jam spardantis ir rėkiant...") gražintis ir Sovietų laivą.

"Aš pasiūliau padėti, bet jiems tik rūpėjo iš kur aš sužinojau apie tai" Reiškia – nepavyko išlaikyti paslapčių. Gal tas įvykis pažadins iš miego bent gal išieivijos ukrainiečių ir privers jų veiklos bajorus pakeisti paldaižiavimo veiklą ir tikrą kovą už laisvę. Jų didelė kaltė, kad tokie dalykai dar vyksta Amerikoje.

Taigi, slėpimas faktų nuo Amerikiečių yra integralinė S.D.-to politikos dalis. Sovietų KGB agentai gali siųsti Jungtinėse Tautose ir net naudotis O.S.I. patarnavimu KGB agentai turi teisę, kaip ir JAV radikalai, kairieji knistis po valdžios dokumentus, tačiau JAV pilietis neturi teisės išreikšti davinį iš Commerce D-to apie Sovietams duodamą bei parduodamą JAV technologiją. Tie dalykai sudaro išimtį "teisė žinoti" įstatymuose.

Ar tai atsitiktinumas, kvailumas, naivumas, kaip mūsų spaudos bajorai ir plikbajoriai dažnai bando mums išpinti? Deja – ne! Be išieivijos vieno kito lietuviu drįstančio tai pasakyti, yra ir žymių amerikiečių, kurie skaitytini autoritetais, teigiančią tą patį. Vienas tokių yra JAV Marinių atsargos generolas Lewis W. Walt, parašęs knygą "THE ELEVENTH HOUR" (11-ji valanda). Kuriuoje sako:

The Birch Log

PREMIJŲ LAIMĖTOJAI IR USSR

JOHN F. McMANUS

Belmont, Mass. – 1985 metų Nobelio Taikos Premiją gavo International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW). (Tarptautinė Gydytojų organizacija Branduoliniam Karui Išvengti). Ši Bostone esanti grupė įsteigta 1980 m. Dr. Lown iš JAV pusės ir Dr. Yevgeny Chazov iš Sov. Sąjungos. Premija, \$225,000 sumoje, bus įteikta šiai organizacijai gruodžio mėn. Ne tik pati suma, bet ir kartu su ja susijusi reklama smarkiai pakels organizacijos prestižą.

Puolama Tik JAV

Pagal Dr. Lown IPPNW tikslas yra uždrausti visus branduolinius sprogdinimus. Jis yra kritiškas dėl JAV vyriausybės branduolinių ginklų bandymų ir pasiklaviavimo taisyklėmis apginti kraštą. Dr. Chazov taip pat atranda trūkumų JAV nusistatytą ir laikraštį je "Pravda" skiltyse kaltina JAV, kad ji "pasirenka savo arsenalo didinimui pečius baisiausių ginklų bandymą įgauti vienpusišką pranašumą karinėje srityje". Kaip matome abu jie, nau domamiesi laisvę, šmeižia Ameriką.

Gyvendamas laisvojoje šalyje Dr. Lown gali taip pat išreikšti savo nepasitenkinimą sovietų branduoliniu arsenalu, bet jis to nedaro. Gynybos departamento atstovas Richard Perle ir kiti primena, jog Harvardo universiteto kardiologas ir IPPNW, kuriai jis vadovauja, "nedaug ką pasakoja apie sovietus".

Amerikietis Dr. Lown gali be baimės kritikuoti sovietų branduolinių misilų esamą padėtį, bet gi nei vienas sveiko proto asmuo negali tikėtis to paties iš Dr. Chazov. Būdamas 23 metų komunistų partijos veteranas ir pilnas Centralinio Komiteto narys nuo 1982 m., jis ne tik kad negali kritikuoti savo krašto karinius nutarimus, bet jis pritaria viskam ką Kremlius daro.

Dėka Lown ir Chazovo, IPPNW nėra tiek mistiški prieš branduolinių karą kiek ši organizacija yra nusistatę prieš Amerikos pajėgumą apsiginti branduoliniais ginklais. Taigi, galbūt ši grupė turėtų būti pakrikštyta Tarptautinių Gydytojų organizacija prieš Amerikos Laisvę. Jeigu JAV sek

"Paprastai ir aiškiai kalbant – bent jau nuo 1945 metų egzistavo dvi Amerikos politikos: viena vieša, kita neminima ("unspeakable"). Viešoji politika skelbia tradicinius idealus į kuriuos mes visi tikime: teisė žmonėms būti laisvais, apsigynimas, taika per galybę, priešinimasis komunizmui. Neminimoji ("unspeakable") išreiškia galvosemą patarėjų, kurie įtaigoję kiekvieną Amerikos prezidentą: prispaustųjų žmonių pardavimais, vienašališki žingsniai link nusiginklavimo ir prisitaikymas (accommodation) komunizmui. Viešai mes pamokslininkavome apie Pavergtųjų Tautų išvadavimą, tačiau kai Rytų vokiečiai, lenkai, vengrai, čekai sukilo, mes nieko nedarėme kai Sovietų Sąjunga juos sutriuškino.

Kai kas buvo daryta Vengrijos sukilimo metu 1956 m. Kai sovietai buvo išmesti iš Budapešto, Kruščiovas sutraukė tankus priešpuiui, tačiau, bijodamas Amerikos žygio, nedrįso padėti.

JAV S.D.-tas palengvino Kruščiovui apsispręsti. Pasiuntė telegramą Sovietų draugui Jugoslavijos diktatoriui Tito: "Jungtinės Valstijos nėra už susidarymą Sovietams nepalankių vyriausybių Sovietų Sąjungos pasienyje..." Gavęs iš Tito tokią gerą žinią Kruščiovas pasilutė Raudonosios Armijos tankus prieš apleistus vengrų patriotus.

Kitas autoritetas 34 metus buvęs N.Y. TIMES ir nusivylęs "liberalais" parašė knygą THE BLEEDING OF AMERICA, Amerikos Nukraujavimas, kurioje svarsto Vakarų pagalbą Sovietams:

"Ir stropumas, kuriuo asmenys kontroliuoja Jungtinių valstijų likimą, tikrumoje pasitarnavo Sovietams, įtaigoja mintį jog už to būta daugiau negu tik noro pasipelninti."

Sovietų ūkio, ypač technologijos, žinovas prof. Antony C. Sutton tuo klau simu yra net parašęs knygą: NATIO NAL SUICIDE: Military Aid to the Soviet Union. (Tautinė savižudybė: karinė pagalba Sov. Sąjungai). Ten jis sako: "Trumpai suėmus, visos prezidentinės administracijos, nuo Woodrow Wilsono iki Richard Nixono, sekė

dviartinę užsiėmimo politiką Sovietų Sąjungai stiprinti (building up). Ta politika yra mylima. "Knyga rašyta Nixonui esant Baltuosiuose Rūmuose. Kaip matėme ta pati politika buvo vykdoma ir po jo. Todėl H. H. Dinsmore, apžvelgęs visą eilę kitų politinių eismų sako:

"Negali būti jokios abejonės, kad aukštesiose vietose gerai organizuotas ir savaime besitęsiantis sąmokslas yra egzistavęs per daugelį dešimtmečių – sąmokslas kruopščiai besidarbuojantis globalinei diktatūrai įsteigti, kurs žino ką daro kiekviename žingsnyje pakeičiui ir tai."

Kaip "Sąmokslas Prieš Žmoniją" knygoje, ir ne kartą pakartotinai spaudoje bei paskaitose esu nurodęs, šiai "Vieno Pasaulio" politikai vadovauja ir per State D-tą, Fundacijas, Universitetus, Jungtines Tautas ir D-t of Commerce (tarp kitų) propaguoja bei vykdo privatus JAV internacionalistų – vienpasaulininkų klubas C.F.R. (Council on Foreign Relations).

Lietuviams daug geriau žinomas JAV politikos autoritetas – neiginjamas žinovas Sen. Barry Goldwater prieš šešetą metų parašė sensacingą, bet "liberalų" žinyboje (todėl ir mūsų...) nutylėtą knygą WITH NO APOLOGIES.

"Savo pažūrose internacionalistinis CFR, drauge su Atlantic Union sąjūdžiu ir JAV Atlantic Council tiki, kad valstybių sienos turi būti panaikintos ir sukurta vieno pasaulio santvarka."

Sen. Goldwater peržvelgęs kelias administracijas ir prezidentinius rinkimus Goldwateris sustoja ties Prez. Carteriu: "Jo administracija buvo skaudžiai pažeista skandalais, nesėkmėmis vyru, kuriems jis buvo davęs autoritetą veikti. Pasėkmės yra tiek neįtikėtina blogos jog esu priverstas įtarti jog atrodo, kad visa tai buvo suplanuota." Toliau jis aprašo iš D. Rockefellerio vadovaujamos CFR išsivysčiusią tarptautinę (to paties D. Rockefellerio sukurtą) grupę TRILATERAL COMMISSION (T.C.) ir sako:

"Mano manymu Trilateral Commission atstovauja sumanais, suderintam pastangas užgrobti kontrolę ir sukaupti keturis galios centrus – politinį, pi-

niginį, intelektualinį ir bažnytinį." Toliau jis mudo kaip "Nauja Pasaulio Santvarka" ar "Vienas Pasaulis" atrodytų. "Betkokia svarba laisvės – dvasinės, politinės, ekonominės – yra paneigta Trilateral sekančiame šimtetyje."

Gi mes, vietoje drauge su kitais amerikiečiais priešinęsi per politinį procesą tokio "šimtmečio" kūrimui ir jo kūrėjų numatyto partnerio – S.S.S.R. stiprinimui bei išlaikymui, žaidžiame jų mums pakištais "Human Rights" žvangaliukais bei išsijusę, lyg D.P. stovyklose, bandomė užimponuoti tarptautinius banditus sąmokslininkus sava kultūra.

Jeigu vien tik tai masė ukrainiečių išieivų vietoj tik šokę ponams kazokų ir garsinę savo barščius, bei murgčius, nuo 1950-ųjų metų būtų tiek pat garsinę savų milijonų išmarinimą bado bei išžudymą Gulaguose, šiandien niekas Louisianoje negalėtų pasiteisinti nesupratę, kodėl jūreivis Medvid rėkė ir spardėsi grąžinamas ir sovietų laivą, ir kodėl teroro paveiktas resignavo. O kur dar nepanaudota įta ka tūkstančių pabaltiečių, kurie save skaito esant inteligentais ir "kovotojais" prieš komunizmą?... (Bus daugiau)

FILIPINAMS PRIEVARTOS DEMOKRATIJA PAVOJINGA

Filipinų valstybė nuo 1965 metų valdo prez. Ferdinandas Marcos. Pastarasis išbuvęs savo pareigose nenorėjo pasitraukti iš prezidento pareigų. 1972 metais jis paskelbė Filipinuose karo stovį, pakeitė konstituciją, įvedė naujus įstatymus ir 1981 metais laimėjo prezidentinius rinkimus. Kaip kietas komunizmo priešas, jis buvo toleruojamas JAV vyriausybės, tačiau krašte padėtis pablogėjo, jo valdymui opozicija stiprėjo, ypatingai sustiprėjo komunistai. Žvalgybos žiniomis, komunistinė Naujoji Liaudies armija jau turi 15,000 ginkluotų vyrų. Komunistai veikia 62 valstybės provincijose (iš 73). Filipinų kariuomenės vadas nesenai pareiškė, kad kovose jau žuvo 4,500 filipiniečių. Prez. Marcos, žinodamas, kaip Amerikai ir jos interesams yra svarbios Filipinuose esančios Amerikos bazės: jūrų laivyno SA BIC BAY uostas, didžiulius sandėlius ir laivų remonto dirbtuvės, bei karo aviacijos CLARK bazė, yra pasakęs: "Amerikai aš esu daugiau reikalingas, negu Amerika man..."

Šiomis dienomis Valstybės departamente ir Gynybos departamente pareigūnai, klausinėjami Senato užsienio reikalų komiteto, kuris susirūpinęs, kad Filipinams yra labai rimtas civilinio karo pavojus, kuris galėtų rimtai pakenkti Amerikos interesams. Esama padėtis Filipinuose perdavė Valst. departamento atstovas Paul Wolowitz ir Gynybos departamentu atstovas Richard Armitage. Abu pasakė, kad prezidentas F. Marcos nenori ir neklauso išvalyti politinės savo sistemos, reformuoti ginkluotųjų jėgų ir susitvarkyti ekonominius monopolių. Reformų stoka palaipsniui ves Filipinus į dar didesnius sunkumus, neramumus ir prisidės prie rimto komunizmo sustiprėjimo krašte. Nužudžius Manilos oro uostyje iš Amerikos grįžtantį žinomą Marcos režimo opozicijos vadą sen. Benigno Aquino, iškilus įtarimui, kad nužudymą suorganizavo ir įvykdė kariuomenė, Filipinų vidaus padėtis dar daugiau susidrumstė, prasiidėjo opozicijai vadovaujant demonstracijos, kuriose buvo kaltinamas Marcos režimas, jo politikos diktatūriškumas, bet ir pasisakymai griežti prieš Ameriką jos įtaką Filipinuose ir ypač už prez. Marcos režimo rėmimą, Amerikos esančias karines bazes Filipinų valstybės teritorijoje.

Jei tik pavartysime JAV didžiosios spaudos puslapius, tai būtų nuostabu, kad joje nerastume komentarų kal-

tinančių Marcos režimą Filipinuose, reikalavimą Reagano administracijos jo spaudimą daryti krašte įvairiose srityse reformas. Atrodo, kad Amerika stengiasi Filipinuose įgyvendinti prievartos demokratiją, kuria be abejonės, pasinaudotų kairieji ir mokėtų mvesti į komunistų rankas ir per juos į Maskvos glėbį. Amerikos vyriausybės spaudžia ne tik paskirti politikai, bet net ir kairysis sparnas Atstovų Rūmų narių, nors jiems gerai žinomi Filipinų demonstrantų norai, kad nuvertus Marcos režimą, Filipinuose prievartos demokratija, kurios nori Amerikos filipiniečių draugai, nei mėsos nei išsilaikytų, nes komunistai, turėdami savo slapčius vienetus, tuojaus krašto valdymą paimtų į savo rankas, įvestų tokią demokratiją, kokia yra Kuboje ir Nikaragvoje. Nuosakieji Filipinų politikos sluoksniai patys prisi pažįsta, kad jie neturi net tinkamo prezidentinio kandidato, kuris galėtų laimėti rinkimus ir pajėgtų valdyti kraštą demokratiniiais principais. Opozicijos tinkamiausiu prezidentiniu kandidatu buvo laikomas buvęs Filipinų parlamente senatoriumi Benigno Aquino, bet jis buvo nužudytas... Dabar tiniuose rinkimuose opozicijos prezidentinio kandidatu laikomas nuosakusis Salvador Laurel. Washingtono politikos sluoksniuose kalbama ir sakoma, kad lengva išmesti seną Amerikos

draugą, bet Amerikai rūpi, kad Filipinai nepasidarytų antruoju Iranu, antruoju Vietnamu, Kuba ir Nikaragva. UPI žinių agentūra iš Manilos pranešė, kad Marcos nori paskubinti Filipinų prezidento rinkimus ir pasakė, kad jie gali būti 1986 m. sausio mėn. 17 d. Dėl to Amerikos liberalų sluoksniai labai susirūpino, kad rinkimus ir vėl nelaimėtų prez. F. Marcos. Pasipylė spaudoje visokių kaltinimų ir raginimų filipiniečius kairiuosius ir liberalus kelti triukšmą, demonstracijas, gąsdinti Amerikos vyriausybę, kad Filipinus gali pasiglemžti komunistai. Labiausiai Amerika susirūpinusi, nes Marcos yra 68 metų amžiaus ir pradėjo dažniau sirgti. Jis ilgiam laikui pasitraukia iš viešumos. Prileidžiama, kad jis serga inkstų liga ir vienas inkstas jau yra išimtas.

Daug priešų filipiniečių tarpe turi buvusi grožio karalienė, prezidento žmona Imelda. Ji turi nepaprastai didelę įtaką savo sergančiam vyrui. Ji 1975 metais buvo paskirta Manilos gubernatore.

JAV vyriausybė supranta ir mato, kad po 20 metų Marcos valdžios atėjo laikas jį pakeisti. Tinkamiausiu kandidatu dabar laikomas buvęs sen. Salvador Laurel, demokratinės koalicijos opozicijos vadas, bet laimėjus jam rinkimus, koalicijon įsijungusios komunistinės pakraipos filipiniečių ir priklausančių partijai, gali būti labai greitai pašalintas ir Filipinai pasidarytų komunistų Azijos tvirtovė. Amerikai rūpestis yra didelis. Viena Marcos nesutinkant daryti reformų, o antras pastangos Filipinuose pradėti prievartos demokratiją. Tiesa, dabar lankantis Filipinų armijos vadas gen. Ramos yra optimistas. Jis sako, kad Amerikos liberalų išpuostos baimės būrbus nėra toks baisus, toks nemugalimas ar nepataisomas. Amerikos kairiųjų pučiamą propagandą prisideda prie Filipinų padėties blogėjimo, laisvos demokratijos įgyvendinimo, komunistinio judėjimo stiprinimo. Reformos yra reikalingos, bet ne tokios, kokias reikalauja radikalieji ar kairieji liberalai. Filipinų armija yra tikrai pajėgi ir be didelio vargo komunistų judėjimą krašte nugalės ir ji Iki viduos Tai padaryti gali tik prez. Marcos, kuris įrodė, kad komunizmas kraštui nenaudingas ir pavojingas. Jau ir taip opozicijai pavyko Filipinų armijos vadovybei padaryti žalos. Jos vadas gen. Ver yra apkaltintas sąmokslu prieš Maniloe nužudytą opozicijos vadą sen. Benigno Aquino. Eina teismas ir jo sprendimo laukiam, ypatingai armijos jos gretose.

Filipinams prievartos demokratija, kurios įgyvendinimo pastangos stumia mos iš Amerikos, Filipinų valstybei yra pačios pavojingiausios ir jos turėtų būti visomis jėgomis į kraštą neįsileidžiamos.

A. DOMEIKA

Lietuvos Vyčių 36 kuopa minėdama 70 metų sukaktį įteikia pažymėjimą Frank Petrauskui (antras iš kairės) Centro Valdybos pirmininkui už ilgametę ir vaisingą veiklą Vyčių organizacijoje. Dovaną įteikia Kuopos pirmininkas Bruce Neberieza; vidurio Amerikos apygardos atstovė Irene Sankus Sesuo M. Margaret, S.S.C. ir John Paukstis.

J. Tamulaičio motr.

USPS 301 580

LAISVOJI LIETUVA

2618 West 71-st Street

Chicago, Illinois 60629

Telef.: 476-3371 or 839-5531

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Published bi-weekly on Thursdays (Except July) by

LITHUANIAN REGENERATION ASSOCIATION

Subscription Rates: \$ 15. annually, in Canada \$15. Individual copy 50c.

Postmaster: Send address changes to the Laisvoji Lietuva

Leidžia LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDIS. Įgaliota leidyba ir administratoriė Ona Šimkuvienė. Redaktoriaus Morkus Šimkus.

Redakcinė Kolegija: Marijus Blynas, Vilius Bražėnas, Algirdas Budreckis, Stepas Jakubickas, Jurgis Juodis, Vytautas Semaška, Kazys Tautkus, Stepas Varanka, Jonas Virbalis, Povilas Žičkus.

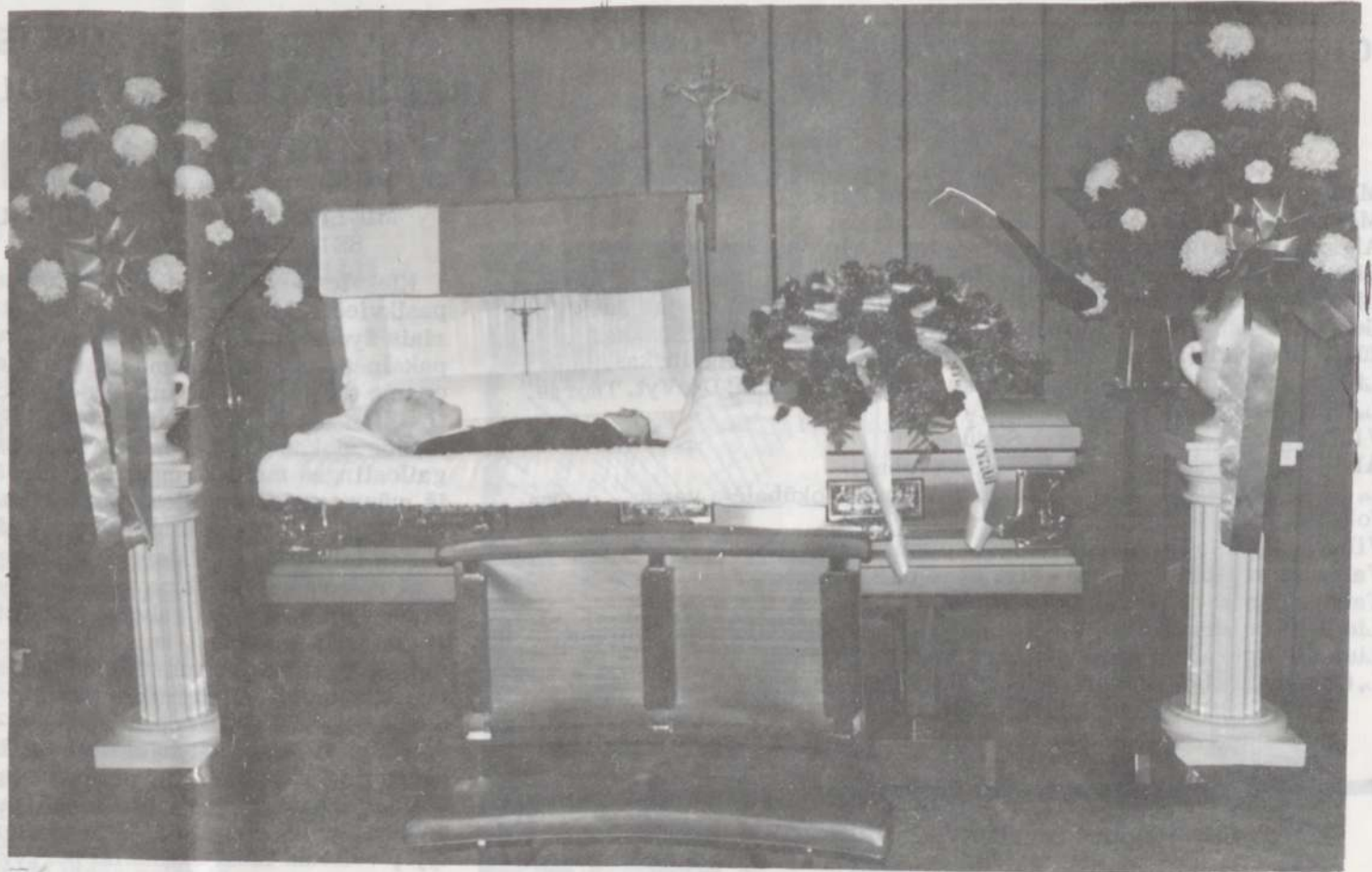
Įvairių autorių straipsniai, skelbiami LAISVOJOJE LIETUVOJE, nevisada reiškia redakcijos ar leidybos nuomonę. Rankraščiai redakcijoje nesaugomi, grąžinami tik iš anksto susitarus. Prireikus, rankraščius redakcija trumpina ir juos taiso savo nuožiūra.

VALERIJONĄ ŠIMKŲ AMŽINYBĖN PALYDĖJUS

Kiekvieną kartą, kai Aukščiausias pasikviečia savo tarną pas save iš šios pavasario žydinčios ir vasarą žaliuojančios žemės, iš šios ašarų pakalnės, primena mums, kad ir mes esame tik svečiai. Niekas nežino Dievo planų. Vieni anksčiau, kiti vėliau iškeliausime amžinybėn, iš kurios daugiau niekas nebegrįžta. Ruduo. Lapkričio 9-ji. Lauke oras vėjuotas, lynoja smulkus lietus ir krinta nuo medžių pakeitę spalvą lapai... Tos dienos 12.55 val. po pietų, negailėstingai mirė angelas, neklausdamas ar reikalingas šeimai, tautai, visuomenei, pavergtos tėvynės laisvinimui organizacijoms, išsinešė didį patriotą, taurų Lietuvos sūnų, patriotinių organizacijų narį, spaudos mylėtoją, šalpai ir labdarai pasiaukojusį a. a. VALERIJONĄ ŠIMKŲ. Mirė La Grange ligoninėje neatlaikęs stipraus širdies smūgio. Velionis buvo gimęs 1907 m. sausio mėn. 23 d. Švenčionių apskr., Tverėčiaus valsč., Lekšės km. Antrą kartą Maskvos raudonajam slibnui atslenkant į mūsų kraš-

tą, kaip ir daugelis iš mūsų, pasitraukė į Vakarus. Atsidūręs tremtyje, velionis labai skaudžiai pergyveno tėvynės okupaciją. Persikėlęs į Ameriką ir apsigyvenęs Chicagoje, įsijungė į patriotines organizacijas, stipriai pats dirbo ir iki mirties rėmė savo aukomis. Tenka pažymėti, kad velionis nemukdydė nuo tikrojo kelio, bet li-ko išlikimas savo šeimai, savo tautai ir savo tėvynei. Jam už rūpestingą darbą, veiklą ir nepaprastą pasiaukojimą, šios organizacijos, kuriose dirbo už nuopelnus pakėlė į savo organizacijos garbės narius. Žemiau išvardintų patriotinių ir šalpos organizacijų velionis buvo garbės nariu: Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio, Lietuvių Šaulių Sąjungos Tremtyje, BALF-o šalpos organizacijos. Be to, jis buvo Laisvosios Lietuvos leidybos ir ilgą laiką redaktoriaus. 1985 metų vasarą LAS seniūnų tarybos atstovų suvažiavime, pasitraukęs dėl sveikatos iš įgalioto leidybos pareigų, buvo pakeltas į Laisvosios Lietuvos garbės leidybos

o savo pareigas perdavė LAS garbės nariui savo žmonai Onutei, kuri pasilikė ir laikraščio administratorė. Lapkričio mėn. 12 d. 7 val. vakaro, įvyko su velioniu atsisveikinimas Petkaus Marquette Parko koplyčioje. Didelė koplyčios salė vos sutalpino gausiai susirinkusius Chicago ir iš apylinkių lietuvius. Rožinį sukalbėjo kan. V. Zakarauskas. Atsisveikinimą pravedė atvykęs iš Clevelando LAS centro valdybos pirmininkas Vytautas Jokūbaitis. Prie velionio karsto koplyčioje atsisveikino: Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje pirmininkas Karolis Milkovaitis, BALF-o centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė, VLIK-o pirm. dr. Kazio Bobelio ir visos valdybos vardu - V. Jokūbaitis, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos vardu A. Lekas, Vytauto Didžiojo rinktinės vardu Juškevičius, Krivulės vardu Algirdas Reivytiš, Tautos Fondo vardu Chicago padalinio komiteto sekretorė A. Repšienė, Laisvosios Lietuvos redakcinės kolegijos vardu K. Tautkus, Žurnalistų Sąjungos Chicago sk. Ignas Andrašiūnas ir Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio vardu atsisveikinimo žodį pasakė V. Jokūbaitis ir įteikė LA leidybai ir administratorei naujai išleistą sąjūdžio pirmąjį medalį. Atsisveikinimą užbaigė giminių atstovas Jurgis Voldemaras 1985 m. lapkričio mėn. 13 d. 9 val. ryto, iš koplyčios velionio palaikai su karstu buvo, atsisveikinimą atvykusiam į koplyčią kan. Zakarauskui, buvo mūlydėti į švenčiausios Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje kan. V. Zakarauskas atlaikė gedulingas pamaldas, pasakė, iškeliaujančio amžinybėn pa-

A. A. VALERIJONAS ŠIMKUS pašarvotas D. A. Petkaus laidojimo namų koplyčioje lapkričio 12 d. C. Genučio muotr.

Mirus

A.A.

VALERIJONUI ŠIMKUI,

artimo VLIKo bendradarbiui, buvusiam VLIKo Tarybos nariui, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio veikėjui, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai ONAI ŠIMKUVIENEI.

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO
KOMITETAS

A.A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

ilgamečiui LAISVOSIOS LIETUVOS įgaliotam leidybui, Sąjūdžio Garbės nariui, Seniūnų Tarybos ir Vyr. Valdybos nariui mirus, jo žmoną ONĄ, Sąjūdžio garbės narę ir įgal. L. L. leidybą skausmo dienoje nuoširdžiai užjaučia.

KANADOS VIETININKIJOS VALDYBA ir
L.A.S. DELHI SKYRIUS

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Garbės nariui ir LAISVOSIOS
LIETUVOS laikraščio leidybui

A.A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

mirus, Jo žmonai ONAI ir visiems giminėms bei artimiesiems
reiškiamo giliausią užuojautą.

L. A. S. CLEVELANDO SKYRIAUS VALDYBA
ir NARIAI

V. Jokūbaitis,
VLIK'o vicepirm. ir L.A.S. Vyr.
Valdybos pirmininkas

M. Rudienė,
Centro BALFo pirmininkė

J. Lekas
Vilniaus Lietuvių Sąjungos
vardu

K. Milkovaitis
L. Š. S. Tremtyje pirmin.

Ignas Andrašiūnas
Lietuvių Žurnalistų vardu

Šaulys Juškevičius
L. Š. S. T. Čikagos skyriaus

Atsisveikinimo metu kalbėjo įvairių organizacijų atstovai.

Nuotraukų junginys -
C. Genučio ir M. Nagio

Alg. Reivytiš
Garbės narys, "Krivulės" vardu

St. Vanagūnas
BALFo Chicago apskr. pirm.

A. Repšienė
Tautos Fondo Chicago k-to

Kazys Tautkus
LAISVOSIOS LIETUVOS Kolegijos vardu

Bič. Jurgis Voldemaras
Giminių vardu

CHICAGOS VISUOMENĖ ATISISVEIKINO SU A.A. KAZIMIERU OŽELIU

1985 m. lapkričio mėn. 20 d.

Maldos - St. Theresa Society of Brighton Park.
Malda, kun. F. Kereilis su Lietuvos Vyčiais,
Algio Visockio Izodis.
Lietuvos Operos vyrų choras - Requiem.
Lietuvos Karių Veteranų Sąjunga "RAMOVĖ", pirm. Kostas Juškaitis
Gen. Daukanto Jūrų Šaulių Kuopa - pirm. Edmundas Vengianskas.
Jūros Skautininkų ir Skautininkų Grandis - Algirdas Aglinskas.
Lietuvių gydytojų Korporacija "Fraternitas Lituanica/Patria, Dr. Vyt. Tauras.
L.O. vyrų choras - Tėve Mūsų.
VLiko Tarybos pirm. Vladas Šoliūnas.
ALTo pirmininkas - Teodoras Blinstrubas.
L.A.S. Centro Valdybos pirmininko Vytauto Jokūbaičio vardu - p. Ona Jokūbaitienė.
Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga - pirm. Petras Noreika.
Varno Montessori Centras - direktorė p. Blažienė.
Tautos Fondas - Antanina Repšienė
Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apyl. - p. Salomėja Daulienė.
Lietuvių Opera Čikagoje - pirm. Vytautas Radžius.
L.O. mišrus choras - ištrauka iš operos "I Lituani".

LAISVOSIOS LIETUVOS RED.KOLEGIJOS VARDU ATISISVEIKINA

MIELI IR BRANGŪS ŠIŲ LIŪDŲ
ŠERMENŲ DALYVIAI!

Kiekvieną kartą, kai Aukščiausias pasikviečia savo tarną iš šios pavasario žydinčios žemės, iš šios ašarų pakalnės, primena mums, kad ir mes esame tik svečiai. Vieni anksčiau, kiti vėliau iškelsime amžinybėn iš kurios niekas daugiau nebegrižta. Negailėstingai mirtingas angelas išsinešė iš mūsų tarpo taurų lietuvių, spaudos mylėtoją, nepavargstantį kovotoją už tautos laisvę A. A. Valerijoną Šimkų.

Ši vakarą susirinkome prie jo karšto pagarbiai mūninti galvas, padėkoti už jo atliktus darbus, kurių buvo labai daug, kuriuos paminėjo prieš mane kalbėjusieji. Man reikės prie tų darbų sugrįžti vėliau spaudoje. Raudonajam siaubui iš Rytų atslenkant ir okupuojant mūsų kraštą, antrą kartą, velionis, kaip ir mes visi, su šeima pasitraukė į vakarus. Atsidūręs tremtyje, velionis labai skaudžiai pergyveno tėvynės okupaciją, gi atvykęs į šį kraštą, visomis jėgomis įsijungė į patriotines organizacijas, stipriai pats dirbo ir rėmė savo aukomis. Reikia pažymėti, kad a. a. Valerijonas Šimkus nemokėjo savo tikrojo kelio, bet liko ištikimas savo tautai, tėvynei ir savo šeimai iki paskutinės šios žemės kelionės valandos.

Kaip seni pažįstami, bičiuliai ir prieteliai dar iš Nepriklausomos Lietuvos (nuo 1930 metų) nekartą kalbėjo me ir vylėmės, kad sulauksime Tėvynės laisvės ir savo senus kaulus galėsime priglauti numylėtoje Lietuvoje. Deja, niekas nežino Aukščiausiojo plano, paskirto likimo. Senos pažinties, Laisvosios Lietuvos Redakcinės kolegijos, savo ir šeimos vardu reiškia nuoširdžiausią užuojautą žmonai Onutei, giminėms, draugams ir pažįstamiems. O Tau, mielas ir brangus spaudos mylėtojai, Tėvynės laisvei paaukavusiam savo jaunystę, vėles - niu didelius darbus ir nepagailėjusiam aukos, tautos laisvinimo kovai ir patekusiems į vargą broliams ar sesėms, tebūna lengva išsėtis laisvos Amerikos žemelėje.

K. TAUTKUS

TAUTOS FONDO VARDU

Ruduo, Lapkritys. Krenta medžių lapai, o kartu su jais ir mes. Štai vos prieš trejetą dienų Čikagą ir apylinkes pasiekė skaudi žinia, kad šeštadienį po pietų mirties angelas vėl išsinešė savo auką, neklausdamas ar reikalingas šeimai, visuomenei, tautai, okupuotai tėvynei, organizacijoms. Išsinešė didį patriotą, taurų Lietuvos sūnų, patriotinių organizacijų vadovybių narį, spaudos mylėtoją a. a. Valerijoną Šimkų.

Raudonajam slibinui okupavus mūsų kraštą a. a. velionis kaip ir mes visi atsidūrėme tremtyje, o vėliau persikėlėme į laisvės kraštą - Ameriką. Dar pačiame pajėgume ir energijoje a. a. Valerijonas Šimkus įsijungė į patriotines organizacijas, remdamas jas savo darbu ir aukomis.

Tikėdamas Lietuvos prisikėlimu velionis stipriai rėmė VLIK-ą, remdamas jį stipriomis aukomis.

Jo vardas bus įrašytas Laisvės išdo knygoje, kurios bus parvežtos į Lietuvą, kada ji bus laisva ir nepriklausoma. Jam amžiais bus dėkinga Lietuva.

Tautos Fondo vardu nuoširdžiausią užuojautą reiškia jo žmonai Onutei, visiems artimiesiems, draugams, Lietuvos Atgimimo sąjūdžio nariams, visoms organizacijoms, kurioms ji priklausė.

O Tau, mūsų mielas, tebūna lengva ši svetingo krašto žemelė, išsėkis ramybėje atliek šią žemišką kelionę. Pagarbiai lenkiame galvas ir sakome paskutinį sūdievi!

A. REPŠIENĖ

MEDICARE Pabrangs

"Medicare" sveikatos draudimą turi apie 32 milijonai senyvo amžiaus arba nustoję darbingumo amerikiečiai. Numatoma, kad bus išleistas įstatymas pagal kurį "medicare" sistema bus įjungti apie 4 milijonai valstijų ir vietos savivaldybių tarnautojai. Jie turės pradėti mokėti šiai sistemai mokesčius. "Medicare" mokesčiai (vad. premijos) artimu laiku bus visiems pakelti.

Šitas mokesčių pakėlimas, bei naujų narių prijungimas duos feder. išdui apie 5-6 milijonus dolerių deficitui sumažinti.

A. A. VALERIJONO ŠIMKAUS laidotuvės Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse lapkričio 13 d.
C. Genučio motr.

L. A. S. GARBĖS NARIUI, Laisvosios Lietuvos Garbės Leidėjui,

A. A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

mirus, žmonai ONAI ir jo giminėms reiškiamame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

ANTANAS ir JUZĖ JUOZAIČIAI
VYTAUTAS ir ONA JOKŪBAIČIAI

Poniai ONAI ŠIMKUVIENEI, mylimam vyrui

A. A. VALERIJONUI ŠIMKUI

ir mylimam broliui (1985 m. spalio 5 d. mirus Kaune)

A. A. VIKTORUI BELAZARUI

mirus ir giminėms reiškia gilią užuojautą.

ALDONA RIMIENĖ ir ŠEIMA

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios. Darbo valandos kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. dienos.

SAVININKAS LIETUVIS

3522 West 63rd Street - Chicago
Telefonas 776-5888

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS * PARDAVIMAS * VALDYMAS
* NOTARIATAS * VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS - BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave - 778-2233

Nida Delicatessen ir Valgykla

2617 West 71st Street, Chicago, IL 60629 Tel. 476-7675
Įvairūs šalti ir šalti valgiai išsinešti ir vietoje pavalgyti. Įvairios sriubos, rūgštus pienas ir šaltibarščiai. Kasdieną balandėliai ir cepe linai, tortai, pyragai, lietuviško skonio dešros.
Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Valgykla veikia nuo 11 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Savininkai: Dana Balsienė
Laima Bildušienė

LELYA'S DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

7706 Santa Monica Blv., Los Angeles, CA 90046
Tel. (213) 656-1952 arba 874-3813 (po 7 val. vakaro)

Paštu reguliariai siunčia į Lietuvą dovanų siuntinius, taip pat sudaro išskirtimo dokumentus.

Lelya's krautuvėje galite gauti: "Kola" moteriškų kailinių paltų ir švarkų, vyriškų, moteriškų ir vaikiškų avies kailio paltų ir švarkų, suknelių, sijonų, megstinių, džinsų kelnų, japoniškų vilnonių šalikų, blus kučių, "Cripko" laikrodžių, žaislų, lietsargių ir Rusijos gamybos automobilių. Visi siuntiniai apdrausti ir pristatymas jūsų giminėms garantuotas. Krautuvė atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro. Antradieniais - uždaryta.

LIETUVIŲ LAIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30-9:00 v. vakaro. Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

6955 So CAMPBELL AVE. CHICAGO, IL 60629 Tel. 778-5374
St. PETERSBURG, FL. 12:30 v. 1110 AM Banga WTIS stotis
Šeštadienį

DAINA RESTORANAS, SALĖS,

BANKETŲ SALĖS ATIDARYTOS 7 DIENAS SAVAITĖJE

nuo 11 v. r. iki 8 v. v.

Šeštadienį ir sekmadienį atidaryta pusryčiams nuo 8 val. ryto
Taip pat galima gauti visokiausių pyragų išsinešimui.

Maloniai kviečia jus atsilankyti nauji "DAINOS" savininkai

2656 W. 71-st St.

Stasys ir Joana BAFIAI

Chicago, IL 60629

Tel. 312/434-9666

VINCE'S

Flower Shop - Gėlinyčia

DIDŽIAUSIAS GĖLIŲ PASIRINKIMAS:
VESTUVĖMS, LAIDOTUVĖMS IR ŽITOM
ĮVAIRIOM PROGOM

778-7400

2612 W. 71-st. Street
Chicago, Ill. 60629

BALTIC MONUMENTS, INC.

Leonida Kazėnas

ATDARA KASDIEN NUO 10 - 5 VAL.
SEKMADIENIAIS PAGAL SUSITARIMĄ

2621 W. 71ST STREET
CHICAGO, IL 60629

Phone 312/476-2882

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOMES

MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street Chicago, IL 60629

Tel. GR 6-2345/46

1410 South 50th Ave., Cicero IL. 60650

Tel. TO 3-2108/09

Aikštės automobiliams statyti

J. V.

NUOTYKIAI

NESISEKA PATAISYTI KRIMINALISTUS

Patogūs, švarūs, panašūs į pensio-
nus Amerikos kalėjimai daugelio kri-
minalistų neatgraso nuo nusikaltimų,
bet sudaro progą jiems pailsėti, sus-
tiprėti ir patobulinti savo metodus,
nes prityrusių "mokytojų" ten niekuo-
met netrūksta.

Illinois valstijos Kriminalistinio
teisingumo atlikta studija su 537 nu-
sikaltėliais, kurie dvejuis metais bu-
vo paleisti iš kalėjimų, parodė, kad
258 t. y. beveik pusė to skaičiaus -
48 nuoš. per 20 mėn. vėl buvo areš-
tuoti. O trečdalis paleistųjų buvo mu-
teisti už naujus nusikaltimus ir grą-
žinti į kalėjimus. Jie 258 vėl areš-
tuotieji per 20 mėn. įvykdė 715 nusik-
altimų.

SOCIALINĖ GLOBA

Šiame krašte yra įsteigtos dvi so-
cialinės globos programos, kurių
vykdymo lėšos nepaprastai sparčiai
auga. Mažąją programa vadinama "
"Beturčių šelpimas", sudaro medicini-
nos pagalba ("Medicaid", viešoji pa-
gelba ir maisto kortelės ("foodstam-
ps"). Didžiąją soc. programą sudaro
Socialinis draudimas ("Soc. security")
"Medicare" ir Federalinių tarnautojų
pensijos.

Kaip tos socialinės išlaidos kilo pa-
rodo šie skaičiai.

1960 m.	25 bil. dol.
1965 "	36 " "
1970 "	73 " "
1975 "	166 " "
1980 "	307 " "
1985 "	460 " "

Taigi per 25 metus JAV socialinės
išlaidos pakilo net 18 kartų arba 1840
%.

GERĖJA SOVIETŲ SANTYKIAI SU ARABŲ KRAŠTAIS

Nors Vidurio Rytų regionas labai
Sovietų S-gai rūpi, bet tik su kai ku-
rais kraštais Sovietai turėjo draugiš-
kesnius santykius, k. a. su Syrija, Ir-
ku, Pietų Jemenu.

Bet JAV tėviškai globojant agresy-
vų arabų priešą Izraelį, muoseklūs
arabų kraštai pradeda užuovėjos ieš-
koti Sovietų Sąjungoj.

Linkės į vakariečių pusę Omanas
esąs Arabų pusiasalio pakrašty, prie
"vartų" į persijos įlanką bei naftos
kraštus, seneniai užmezgę su Sovietų
S-ga diplomatinis santykius. Ši apy-
linkybė sukėlė rūpestį Amerikos stra-
tegams, nes Amanas pavojaus atvejais
leidžia amerikiečiams naudotis jo ae-
rodromais ir uostais.

Šios įlankos pakrašty esanti nafta
pranėrusi valstybėle Kuwait, ja u-
anksčiau turėjusi diplomatinis santy-
kius su Sovietų S-ga, labai patenkinta
padariusi su jais 300 milijonų ginklų
pirkimo sandėlį. Jungtinis Arabų
Emiratas irgi rengiasi užmegzti
diplomatinis santykius su Sovietais.
Egiptas, kuris prieš 4 metus

buvo nutraukęs su Sovietais diplom.
santykius, vėl juos atstatė.

Net ir griežta antikomunistinė
Saudi Arabija pareikė norą pa-
gerinti su Sovietų S-ga santykius.

ŽMOGAUS AMŽIUS ILGĖJA

Šio šimtmečio pradžioje vi-
dutinė žmogaus amžiaus ilgis
buvo laikomas tiksliai 47 metai. Bet to-
lydžio žmogaus amžiaus vis ilgėjo.
Šiuo metu žmogaus amžiaus vidutiniš-
kas ilgis jau yra vyrų - 74 metai, mo-
terų - 78 m. 3 mėn. Nors berniukų
visuose kraštuose normaliai gimsta
daugiau, bet senstant "stiprioji" lytis
anksčiau išmiršta. Todėl visuose ci-
vilizuotuose kraštuose moterų yra 1½
ar 2 nuoš. daugiau negu vyrų. O paž-
velgus į JAV (į vyrų ir moterų naš-
lių statistiką, tai paprastai vienas
žilas ar plikas našlys tūtinėja tarp
3-jų sidabraplaukių našliukų.

Didžiausią vaidmenį žmogaus am-
žiaus pailgėjime suvaidino medicinos
mokslai. Daugiausia žmonių miršta
nuo širdies veiklos pakrikimo - nuo
širdies smūgių bei apopleksijų. Antro
ji didžioji žmonių mirties priežastis
tai vėžio ligos.

Š. m. Nobelio premiją gavo du Tex-
as valstijos mokslininkai. Jie mudu-
niai ištyrė, kaip cholesterolis užkem-
ša žmogaus arterijas. Užkimštos ar-
terijos yra priežastis širdies atakoms
bei apopleksijoms.

Prieš tai, kai Genevoj susitiko
"du didieji" - JAV prez. Reaganas ir
SSSR vadas Gorbačevs, tai Čikagoj
susitiko irgi "du didieji" - šio didmies
čio meras H. Washington ir Kinijos
krepšinio sportininkas Yang Jun Yang.

SAUGOKIMĖS PERŠALIMO

Jau laikas pasiruošti žiemos šal-
čiams (Hipotermia). Persišaldymas
yra viena liga, kurios vyresnieji turė-
tų pasisaugoti.

Valstybinė statistika rodo, kad iš
35,000 mirčių nuo šios ligos, 80% bu-
vo vyresni negu 65 m. amžiaus.
Wisconsinso universiteto profesorius
dr. Dick tvirtina, kad žmogus, pate-
kęs į virusų "spiečių", beveik neturi
galimybės nuo peršalimo apsisaugoti
ir jo išvengti. Gi peršalimą pagyda
nėjų vaistų nėra. Apsauginiai skiepai
yra mažai reikšmingi, nes yra nusta-
tyta virš 200 hipotermijos rūšių, o
mokslas mediciniškai atpūsta jų tik
50%.

Peršalimo laikotarpis, kurį daugė-
lis sieja su šaltu rudens ar žiemos
oru, tikrumoje turi daugiau bendro su
tarpusaviu bendravimu, negu su oru.
Dr. Bruce Dan tvirtina, kad viena tos
ligos peryklų yra mokykla. Vaikai mo-
kykloje būdami artimame bendravime
sąlytyje, šnarpščia, kosti ir čiando
ant vienas kito. Grįždami namo jie
parneša ligą ir netrukus visa šeima u-
sikrečia sloga ar peršalimu. Be to,
šaltas oras verčia žmones rečiau iš-
eiti į gryną orą ir jie daugiau laiko pr-
aleidžia sandariai uždarytoje patalpo-
je, kur tūnoja pagauti virusai. Tokio-
se aplinkybėse yra labai lengva užsi-
krėsti vienas nuo kito, ar nuo sergan-
čiojo naudoto indo.

Medicinos žinovai prieš peršalimą
pataria tokį kovos būdą:

*Gerai maitintis ir ilsėkis. Tyri -
mai parodė, kad sveikas - nemusilpęs
žmogus rečiau užsikrečia, o užsikrė-
tęs - lengviau serga ir greičiau pas-
veiksta.

*Nerūkyk! Tabako dūmai laikinai pa-
ralizuoja kvėpavimo ląsteles, kurių
funkcija yra išfiltruoti virusus. Juo
daugiau rūkysi, tuo ilgiau neatsikraty-
si ligos.

*Išmok ir vaikus pamokyk čiudant
ar kosint užsidengti burną; nešiokis
popierinę nosinėle (paper tissue) ir ją
panaudojęs išmesk; visuomet nusiplau-
k rankas prieš valgi.

*Apsčiai naudokis grynu oru ir ge-
rai vėdink gyvenamąją ir darbo patal-
pą. Venk susirinkimų ir žmonių spūs-
ties. Yra daug lengviau apsikrėsti pa-
važiuavus 10 minučių pilnu autobusu ar
automobiliu, negu išėjus 10 minučių
pasivaikščioti.

*Paprasta sloga ar peršalimas nėra
liga, o tik nemalonus nepatogumas.
Bet jis gali būti pavojingas asmenims
su chroniškais kvėpavimo negalavi-
mais, ir senesnio amžiaus žmonėms.

PO 70 METŲ GALI PAJAUNĖTI

Jei 70 metų (ar senesnis) žmogus
sako, kad jo saviąjau yra tokia, ko-
kia buvo jam esant 40 metų amžiaus,
- jis tur būt sako tiesą. Nustatyta,
kad po 70 metų amžiaus žmogaus sve-
ikata dažnai pagerėja.

Daugybė 80-mečių ir vyresnių vyrų
bei moterų yra budrus, vitalūs ir įsi-
junge į sudėtingus darbus ar užėmę
atsakingas pareigas, paprastai patiki
mas daug jaunesniems.

Audringiausias suaugusio žmogaus
gyvenimo laikotarpis būna tarp 60 ir
70 metų amžiaus. Iki to laiko vyksta
mūlatinis biologinių funkcijų lėtėji-
mas ir trūkimas. Bet po septinto de-
šimtmečio, dėl dar neišaiškintų prie-
žasčių, senėjimo procesas ne tik su-
stoja, bet neretai pasireiškia atvirkš-
tinis vyksmas - sveikata pradeda ge-
rėti.

Jei žmogus sėkmingai nugalė įvai-
rius sveikatos sutrikimus minėto "au-
dringojo" dešimtmečio (60-70 m.) lai-
kotarpyje, tai jo šansai pasiekti 90
metų ir daugiau yra labai geri, - tvir-
tina medicinos mokslas.
(Pensininkas, lapkritis, 1985).

JAUNIAUSIA POLITINĖ KALINĖ
Jungtinio Pabaltiečių Amerikiečių
Komiteto vardu pirm. Ojars Kalnins
ir ryšių direktorius Algis Šilas pasiū-
tė prez. Reaganui raštą, kuriuo paži-
mi, kad pabaltiečiai remia jo politiką.
Toliau laiške primena jaunąsias poli-
tinę kalinę - dvejų metųk estę Kaisą
Randpere, kuri dabar laikoma įkaitu,
kai jos tėvai iš Estijos pabėgo į lais-
vąjį pasaulį. Prašo paveikti Sovietų
užsienio reikalų ministerį ir Gorba-
čiova, kad ta mažytė būtų išleista pas
tėvus.

SPAUDOJE ir GYVENIME

Mirčiai išsivedus mublokštą toli nuo tėvynės uolų patriotą, buvusį
Amerikos Lietuvių Tarybos narį

A.A.

INŽ. KAZIŲ OŽELIŲ

skaudžiai liūdėdami reiškiamo nuoširdžią užuojautą motinai SOFIJAI,
žmonai EVELYNAI, sūnams KAZIUI IR JUOZUI, seserims SOFIJAI ir
DALIAI ir kitiems giminėms bei artimiesiems.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Tauriam Lietuvui

A.A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

mirus, Jo žmoną ONĄ ŠIMKUVIENE, ir kitus artimuosius nuošir-
džiai užjaučiame.

L. A. S. CICERO SKYRIUS

A.A.

KAZIMIERUI OŽELIUI

mirus, Jo ŽMONĄ, SŪNUS, MOTINĄ ir SESERIS su šeima reiškia-
me gilią užuojautą.

L. A. S. CICERO SKYRIUS

Didžiam Lietuvos Patriotui
LAISVOSIOS LIETUVOS ilgamečiui Leidėjui
L. A. S. Garbės Nariui bičiuliui

A.A.

VALERIJONUI ŠIMKUI mirus

jo žmonai p. O NAI ŠIMKUVIENEI nuoširdžią užuojautą reiškia

MARIJUS BLYNAS

Buv. L. A. S. Vyr. Valdybos Pirmininkui, Sąjūdžio Garbės Nariui

A. A.

Inž. KAZIUI OŽELIUI

mirus, žmonai Evelynai sūnams, seserims ir visiems artimie-
siems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

VYTAUTAS ir ONA JOKŪBAIČIAI
ANTANAS ir JUZĖ JUOZAIČIAI

L. A. S. Garbės Nariui, aktyviam visuomenės veikėjui biž.

Inž. KAZIUI OŽELIUI

mirus, Jo motinai, žmonai, sūnams, seserims ir giminėms gi-
lią užuojautą reiškia

MARIJUS BLYNAS

Tauriam Lietuvui patrijotui, Vilniaus Krašto sūnui

A.A. VALERIJONUI ŠIMKUI

mirus, liūdinčią žmoną ONUTĘ, jo visų darbų talkininkę ir rė-
mėją, puseserę LEOKADIJĄ PAČKAUSKIENĘ su šeima ir visus
artimuosius, nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės skausmu.

Velionio bičiuliai vilniečiai:

ELENA FILEK PRANĖ ir JULIUS PAKALKAI
VANDA ir JUOZAS GASPERAI PROVILAS PETKEVIČIUS
LEOKADIJĄ ir JONAS LAUKIAI STEFANIJĄ ir DONATAS
JUOZAS LEKAS ŠUKE LIAI
MARIJA NOREIKIENĖ IRENA ir VINCAS
VALKAVICKAI
JONAS VINCIŪNAS

Tauriam Lietuvui, visuomenininkui

Inž. KAZIUI OŽELIUI

mirus, su dėkingumu prisimename jo talką V. K. L. S-gos sky-
riui, pravedant apeigas prie žuvusiems už laisvę paminklo, Vil-
niaus dienos proga. Reiškiamo nuoširdžią užuojautą liūdinčiai
žmonai Evelynai, sūnams Kaziui Jr. ir Juozui, motinai, sese-
rim ir visiems artimiesiems.

VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIŲ S-GOS
CHICAGOS SKYRIAUS VALDYBA ir NARIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 7-ta apygarda (Pittston, PA), dalyva-
vo 10-toje metinėje "Luzerna County Folk Festival", kas įvyko spalio 17-
20 dienomis Kingston, PA. Lietuviai parodė gintaro išdirbinius ir kalėdi-
nius papuošalus iš šiaudų.

Keturių dienų iškilmės globojo "Wyoming Valley" tautinės ir kultūrinės
organizacijos ir "Luzerne County" turizmo skatinimo agentūra (Tourist
Promotion Agency). Buvo su viršum 13000 lankytojų, taigi didelis pasiseki-
mas.

Nutraukoje. Nellie Bayoras-parodos pirmininkė, Dorothy Banos-pirmi-
ninkė bendrininkė, Rosalie Kizis ir Ann Walatkas.

Tom Beky motr.

VILNIAUS DIENA ADELAIDĖJE

Vilniaus Dienos minėjimas Adelaidėje (Pietų Australijoje) įvyko spalio 13 d. Rengė Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio skyrius. Skyriaus pirmininkas Viktoras Stalpa taria įvadinį žodį. G. Šatkaus nuotr.

1985 m. spalio mėn. 13 d. Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Adelaidės (Pietų Australija) skyriaus v-bos inicijatyva ir darbu, Lietuvių Namuose, buvo suruošta Vilniaus Diena, - minėjimas.

L. A. S. skyriaus pirmininkas bič. Viktoras Stalpa tarė trumpą atidarymo žodį, pabrėždamas, kad mes neprivalam užmiršti, kokias skriaudas yra padarę mūsų "gerasis kaimynas" Vilniaus kraštui. Mirę, nužudyti Vilniaus krašto lietuviai buvo pagerbti vienos minutės tyła.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo pakvies-tas Vilnietis Bronius Jurgelionis. Jis labai kryptingai, datomis, pavardėmis ir vietovėm apšvietė mus klausytojus, ką lenkai padarė Vilniaus krašto lietuviams per dvidešimt okupacijos metų. Tai buvo didelis darbas surinkti tokias smulkias žinias.

Meninėje dalyje "Vaidilos" teatro aktorius Skidzevičius Nikodemus padeklamavo Maironio "Pavojuje motina - tėvynė". Kitas aktorius Ratkevi

čius Viktoras paskaitė iš Jono Gedi-mino Žaibo - "Vandens Balsai. (Vilniaus lietuvių eiliuotose žodžiuose). Moterų oktetas, vedamas p-nios Vasi liauskiinės Genovaitės padainavo ketu rias dainas, pritaikytas šiam minėjimui. Paskutinę "Pirmyn, pirmyn tri mitai šaukia" buvo sudainuota kartu su publika.

L. A. S. v-bos pirmininkui pasiūlius ar dalyviai nenorėtų išklausyti kasetės, kuri buvo paruošta advokato, vilniečio Petro Viščinio, radio "LAISVĖS VARPAS" vedėjo, Australijos lietuviams.

Mielai sutikus buvo išklausa, per duodant per garsiakalbius Stepo Gusčiaus, garsinių įtarpų koordinatoriaus bič. Viktoras Stalpa, padėkojęs programos dalyviams už taip puikiai atliktą minėjimo programą, paprašė užbaigti Vilniaus Dieną Lietuvos Himnu.

V. MARCINKEVIČIUS

Amžiais Už Vilnių Dės Galvą Lietuvis

Vilniaus krašto lietuvis dėl jam daromos lenko okupanto skriaudos dažnai ir skausmo griežė dantimis, bet neverkė, kantriai nešė jam uždėtą žiaurais ir klasingo okupanto našta, ėjo nepalūžęs ir laukė laisvės dienos.

Skaudu, kad mes tikrieji Vilniaus ir Vilniaus krašto šeimininkai, dažnai patalindami lenkams bijome ir nedrįstame stipriai pasisakyti dėl Vilniaus priklausomybės Lietuvai. Tuo tarpu klasingieji mūsų kaimynai lenkai, savo spaudoje per radijo savo susivaziuo vimuose ar subuvimuose šaukia, kad Vilnius tai nuo amžių lenkiškiausias miestas ir tik lenkams jis priklauso.

Dabar, kartais tenka nugirsti, kad Vilniaus ir Vilniaus krašto klausimas neaktualus, nesvarbus ir neįdomus. Kai kas vėl sako.

Vilnius lietuvių, lietuvių lenkų santykiai gerėja, ir tarp lietuvių ir lenkų daugiau jokios problemos nebus. Džiugu, kad Vilnius lietuvių, bet bei su darosi pagalvojus, kad slobino kojos nors ir surištos, bet jis pirmą kartą vėnėją kaip tas Pilsudskis gulėdamas ant Nemuno kranto vis žvilgčioja į mums labai brangų miestą Vilnių ir Vilniaus kraštą. Šiandieną, trumpai noriu pažvelgti į praeitį ir pasidominti su jumis, kaip lenkų okupuotame Vilniaus krašte veikė lietuviškos mokyklos ir apie kitus lietuvių nueitus kryptingus kelius.

"Rytas" tai Vilniaus miesto ir Vilniaus krašto švietimo Draugija veikusi 1913-1940 metais. "Ryto" tikslas buvo rūpintis Vilniaus krašto švietimu, "Ryto" organizatoriai dar 1912. XI, 29 d. įteikė rusų valdžiai patvirtinti D-jos statutą.

Steigiamasis susirinkimas įvyko Vilniuje 1913. I. 31. Steigėjais buvo. J. Basanavičius, A. Smetona, Malinauskas, kun. Mironas, Kairiūkštis ir kt. Pagrindinis "Ryto" tikslas buvo. Mokyklinio amžiaus, pomokyklinio ir suaugusiųjų švietimas ir švietimo darbuotojų parengimas. Svarbūs "Ryto" rūpesčiai buvo, lietuviškų mokyklų organizavimas ir išlaikymas. Jau pradžioje rusų valdžia darė kliūtis. Reikėjo organizuoti lėšas. Kreiptasi paramos pas Amerikos lietuvių. Vykė rinklėvas Vilniaus mieste ir Vilniaus krašto bažnyčiose. Prieš I-jį karą jau buvo apie 40 skyrių ir apie 2000 narių. Prasidėjęs karas "Ryto" veiklą nutraukė. Volkečiams Vilnių užėmus "Ryto" d-ją sudarė. Po naujo statuto paruošimo "Rytas" vėl pradėjo veikti. 1915 m. rudeni "Rytas" Vilniuje įsteigė Ped-

goginius kursus mokytojams ruošti ir "Rytas" paėmė savo žinion 1915. X. 18 įsteigtus lietuvių gimnazijos kursus ir padėjo įsteigti švenčionių lietuvių gimnazijai.

Lenkams užėmus Vilnių 1919 m. IV. 19. tuojaus pareikalavo "Ryto" draugiją persiregistruoti, todėl buvo nemažai vargo. "Ryto" statusas buvo keičiamas daug kartų. Pagal tik 1928 m. lenkų administracijos patvirtintą statutą. "Ryto" draugijos veikimo plotas apėmė visą Lenkijos teritoriją. Todėl "Rytas" turėjo teisę savo veiklą plėsti lietuvių gyvenamose srityse. "Rytas" vis steigė mokyklas, prie jų organizavo vakarinius kursus suaugusiems ir kursus mokytojams. Mokyklos ir mokyklų programą perorganizavo pagal naujus lenkų švietimo reikalavimus. Mokytojų seminarijos kursas kuris buvo trys metai nuo 1922 m. buvo prailgintas iki 4 m. Vėliau iki 5 m.

1922 m. Mokytojų seminarijoje mokinių buvo 170. 1922 m. gruodžio 28-30 d. d. "Ryto" valdybos kvietimu įvyko pirmas Vilniaus krašto lietuvių mokytojų susivažiavimas, kuriame iš tuo metu veikusių 120 mokyklų dalyvavo 70 mokytojų. Buvo nutarta steigti Mokytojų S-gą. Sąjunga įsteigta 1925 m. Kasmet buvo šaukiami susivažiavimai. Juose, atsispindėjo mokytojų veikla, mokyklų gyvenimas ir mokytojų darbo sąlygos "Ryto" d-ją per spaudą labai ragino tėvus leisti savo vaikus į mokyklą. Lenkams traukiant, "Ryto" d-ją gin-dama savo teises, rašė lenkų valdžiai prašymus, memorandumus ir pareiškimus. Lietuvių spaudoje "Rytas" rašė, apie savo sunkias darbo ir švietimo sąlygas. "Rytas" neturėjo pakanka mai tinkamų mokykloms patalpų, cen-zuotų mokytojų ir reikalingų lėšų.

Lenkų valdžia vis daugiau trukdė "Ryto" d-jos veiklą. 1922 m. labai skaudūs. 1922. I. 20 d. prasideda kratos ir suėmimai. Suimta 33 dideli Vilniaus krašto veikėjai su M. Biržiška ir Vikt. Biržiška priešakyje. Suimtieji uždaromi Vilniaus Lukiškių kalėjime. Daugeliui grėsia mirties bausmė bet Tautų Sąjungai įsikišus, visi išstumiami į Nepriklausomąją Lietuvą, už-darytos ir 44 mokyklos. Bet 1923 m. vėl buvo 76 mokyklos su švenčionių "Ryto" d-jos skyriumi buvo 148 pradžios mokyklas. 1924 m. lenkai uždarė 26 mokyklas. Kovo mėn. 28 d. aštuoni lietuviai abiturientai teisiami. Teisiamieji buvo žiauriai sumušti. Mokyklų skaičius dar labiau sumažėjo. 1925 m. mokyklų skaičius vėl

Jau praėjo lygiai 71-ri metai, kai pirmą kartą Amerikos lietuviškoje spaudoje pasirodė užuomina apie specialaus fondo įkūrimą, kuriame sukauptais pinigais būtų galima pagelbėti caristinės Rusijos vergovėje esantiems lietuviams. Pirmajam Pasauliniam karui prasidėjus. Toks fondas tuo pat buvo įkurtas ir pavadintas Tautos Fondu. To fondo kūrėjai ir išrinktoji jo vadovybė viešai kreipėsi į visus Amerikoje gyvenančius lietuvius, nežiūrint kokių jie politinių ar religinių įsitikinimų bebūtų, prašydama aukų nuo karo kenčiantiems lietuviams padėti. Kiek vėliau, kai Rusijos imperijos caro armija, išbrovusi į kaizerinės Vokietijos Rytprūsijų žemes, buvo visiškai mugalėta ir pakrikusiai traukėsi atgal į caristinės valdas, tuolaikinis Tautos Fondas savo paskirtį praplėtė, paskelbdamas piniginių vajų kovai ir už Lietuvos autonomiją. Matyt, kad tuo laiku Amerikos lietuviams apie Lietuvos visiškos nepriklausomybės atkūrimą buvo sunku įsivaizduoti.

pakilo iki 92-jų 1925 m. lenkų valdžios "Ryto" mokyklos buvo patvirtintos. Vilniaus lietuvių gimnazija vado vaujant M. Biržiškai prasidėjo 1915. X. 18. kaip gimnazijos kursai, vėliau kaip dviklasė. Neturėjo nuolatinių patalpų. Dažnai buvo mėtoma iš vieno namų į kitus ir vis kitoje gatvėje. 1921 m. gimnazija buvo pavaduota Vytauto Didžiojo vardu. Vardas, okupantui dažnai labai nepatiko. Buvo, labai sunkios dienos ir nuo 1919-1929 m. nei viena diena nepraeidavo be netikėtumų. Tai langai išdaužyti, tai kas nors iš mokytojų ar mokinių areštuoti ir patalpinti į Lukiškių kalėjimą, tai atėjusi policija paimdavo mokytoją ar ba mokinį ir išsiveždavo tardymams. Gimnazija pradėjo veikti be jokio leidimo, po kelių mėnesių ją perėmė globoti Vilniaus lietuvių švietimo d-ją. Mokslo, kuris prasidėjo 1915. X. 18d. su 47 mokiniams penkiose klasėse, o 1920. IX. 6 d. jau buvo 20 klasių su 519 mokinių, 1922 m. buvo 507 mokiniai. Gimnazijos direktorium buvo Mykolas Biržiška, jį lenkams ištrėmus 1922. II. 6 iki 1939 m. direktorium buvo M. Šikšnys. Mokinių skaičius gimnazijoje svyravo tarp 300-500 mok. Tai priklausė nuo politinių sąlygų ir lenkų valdžios sudaromų kliūčių. 1939 metais gimnazijoje buvo tikrai 262 mokiniai (148 berniukai ir 114 mergaitės). tais pat metais dirbo 29 mokytojai iš jų 20 lietuvių, 6 lenkai ir kitų tautybių. 1938 m. kovo 18 d. ultimatumo demonstracijų metu išdaužyti gimnazijos langai. Iki 1939 m. gimnazija išleido 420 abiturientų. 1936-39 m. lenkai uždarė 10 lietuvių kultūrinių organizacijų ir 505 jų skyrius 2 kult. ekonomijos centrus 18 labdaros organizacijų skyrių 146 skaitydus, 266 pradžios mokyklas. Viso 1056 Vilniaus miesto ir Vilniaus krašto lietuviškas institucijas.

Nėra tikrų žinių, kiek lietuviškų pradžios mokyklų Vilniaus krašte buvo bet manoma arti 350.

Vienos mokyklos uždarymas keliais atvejais tai yra - kai uždaryta mokykla buvo atgaivinta ir vėl uždaryta, skaitoma kaip atskiros mokyklos sudarymas 1919. I. 9. buvo atidaryta švenčionių lietuvių gimnazija, veikė trys pirmosios klasės mokinių buvo 38. 1920 m. Želgiovskio gaujoms užėmus Vilniaus kraštą, prasidėjo ir gimnazijos vagai 1922 m. lenkai pareikalavo mokyklą sustabdyti ir įrodyti mokinių kilmę. Esą 80% mokinių kilę iš Nepriklausomos Lietuvos. Įrodžius, kad mokiniai yra iš švenčionių apskrities, leido gimnazijai veikti. 1923. XI. 23 lenkai gimnaziją vėl uždaro. Buvo persitvarkyta į pradžios mokyklą, kur mokslas eitas pagal gimnazijos programą. Po labai didelių pastangų, gimnazijai vėl leista veikti. Bet atimti gimn. rūmai ir atiduoti lenkų Pilsudskio var do gimnazijai. Lietuvių gimnazija išsikūrė parapigios namuose. 1930 m. persikėlė į mousavus "Ryto" nupirktus namus. Mokinių skaičius buvo 238 mokiniai. 1930-31 m. jau veikė 8 klasės ir 1931 m. išleista pirmoji abiturientų laida. Vargas, kad gimnazija lenkų valdžios pripažintų teisius neturėjo, tad abiturientai brandos egzaminus laikydavo, Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijoje eksterno teise. 1933-34 m. gimn. lenkų valdžios vėl pertvarkyta pagal jų reikalavimus. 1939 m. Vilniaus vaivados pulkininko L. Bocianskio potvarkių gimnazija uždaryta. Tur tas konfiskuotas ir perduotas lenkų Pilsudskio vardo gimnazijai.

Dauguma mokinių persikėlė į Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnaziją.

(Bus daugiau)

ŽVILGSNIS Į TAUTOS FONDĄ

JUOZAS ŽEMAITIS

Rusijos imperijoje kilusi revoliucija sunaikino ne tik visą caro šeimą, bet ir didžiąją jos tų laikų inteligentijos. Ta proga naudojantis, spontaniškai sujudo visi tos imperijos ribose gyvenantieji lietuviai ir atkūrė nepriklausomą mo bet kurios kitos valstybės savąją valstybę. Ta pilnai savaranki nepriklausoma Lietuva buvo atkurta tik labai nedideliame buvo šios Didžiosios Lietuvos žemės plote su sostine Vilniū, kurią tuo pat pagrobė anaisiais laikais buvusieji mūsų "krikštytojai" lenkai. Daug mūsų lietuviškojo kraujo tada išgėrė lenkiškieji nacionalistai ir rusiškieji komunistai. Mūsų už laisvę karžygiškoms kovoms materialiai paremti be galo daug padėjo Amerikos lietuvių Tautos Fondas. Nuo pirmųjų jo įsikūrimo metų, t. y. nuo 1914 m. ligi 1924 m., tas fondas parėmė beatsikuriančią ir jau atsikūrusią nepriklausomą Lietuvą net 700,000 dol. Jei tų laikų dolerio vertę palyginsime su dabartiniu doleriu, tai anojos vertė buvo dešimt kartų didesnė už šių laikų dolerį. Išeitų, kad anaisiais laikais surinkti iš paprastų Amerikos lietuvių darbininkų 700,000 dolerių šiandien reikėtų ne mažiau 7 milijonų žaliukų. Reiškia, tada svetimame krašte gyvenantieji lietuviai, kurių tarpe nebuvo per daug inteligentų ir praturtėjusių, puikiai suprato ką reiškia kova už savosios tautos laisvę. Deja, ta laisvę jų broliams laisvojoje Lietuvoje neilgai teko džiaugtis.

Laisvojoje Lietuvoje gyvendami pajėgėme prisitaikinti daug inteligentų ir mokslo žmonių. Raudonajam tvamui iš Maskvos mūsų tėvynę musiaubus, gyvybę gelbėdami bėgo į nežino mybę ne tik didelė dalis Lietuvos švietusomenės, bet ir daugybė eilinių žmonių, nes gyvybės išlaikymo jausmas yra net stipresnis ir už patriotizmą. Likusieji Lietuvoje peryveno baisųjį rusiškąjį žudynių kašmarą, kur lietuvių gyvybę, kaip žmogaus, buvo visai nevertinama. Viso to pasaulis gal būtų nežinojęs, jei ne vienas lietuvis iš maskvinės mėsos nebūtų ištrūkęs. Maskva savo milžiniška propaganda aptvėndė visą pasaulį, kad sukuntoji Sovietų Sąjungos imperija yra tikras darbininkų rojus ir pati demokratiškiausia valstybė visame pasaulyje. Tą jos akimėlišką melą daug kur pasaulyje buvo pradėta laikyti tikra tiesa. Tie, kurie buvo gyvenę tame "rojuje" ir po Antrojo Pasaulinio karo atsiradę laisvajame pasaulyje, visos to "rojaus" melagystės išlėkė viešumon.

Didžiausias išsirojinusių pagėbių skaičius atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes. Lietuvių skaičius viršino kitas tautybes. Čia radome jau stipriai veikiančią Amerikos lietuvių Tarybą, kurios pastangomis mes buvome išgelbėti nuo maskvinio "rojaus". Atsikėlus iš Vokietijos Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui (VLIK-ai), Amerikos lietuvių Taryba (ALT-a) jį broliškai sutiko ir jo Lietuvos laisvinimo darbus rėmė piniginiškai. Santykiai tarp abiejų veiknių visada buvo ir dabar esą draugiški.

Maskvos komunistinės imperijos satrapam visiškai nesiskaitant su laisvojo pasaulio valstybėmis ir terorizmo prievarta brukant visam pasauliui komunistinę vergovę, VLIK-o pareigos ir darbai tiek padidėjo, kad būtinau reikėjo ieškoti naujų piniginių resursų. Vienintelė išeitis tegalėjo būti tik specialaus fondo įkūrimas. Tas ir buvo padaryta. Toks fondas įkurtas prieš dešimt metų ir pavadintas TAUTOS FONDU. Žinant, kad jau prieš tai buvo stropiai išpilietinės kitas fondas, tai Lietuvių Fondas, kažin ar vertėjo tą naują fondą tokiu labai panašiu vardu pavadinti, nes tų abiejų fondų paskirtis buvo diametrinė priešinga. Tenka manyti, kad šio naujo fondo kūrėjai tą pavadinimą pasiskolino iš to fondo, kuris buvo Amerikoj įkurtas Pirmajam Pasauliniam karui prasidėjus. Anasai fondas buvo įkurtas 1914 metais ir pavadintas Tautos Fondu, jis veikė dešimt metų. Mūsų šiuo Tautos Fondui taip pat jau sukako dešimt metų, ir jis vis plečiasi.

Dabar kyla kitas klausimas. Ne vieną kartą teko girdėti ir matyti, kad aukotojai tų dviejų fondų paskirtis neskiria. Kartą pats mačiau, kai vienas gerasirdis aukotojas abu fondus viens nuo kito neskyrė ir, norėdamas savo auką atiduoti VLIK-o paramai (T. F.), ėmė ir pažymėjo Lietuvių Fondą. Sako, kad būna ir priešingai. Abu fondai veikia pagal savo įstatus Tautos Fondas, nors jis skaitomas VLIK-o išduoninku, veikia savistoviai.

Jame suaukoti pinigai turi dvi paskirtis: 1. VLIK-o Lietuvos išlaisvinimo reikalais padarytoms išlaidoms apmokėti bei leisti sava mūožiūra (žinoma, tik pagal VLIK-o veikimo liniją) ke liomis kalbomis informacinius biuletenius, kur anglų kalba leidžiamame biuletenyje kiekvienas fondo aukotojas gali rasti savo pavardę ir kiek jis tą laikotarpį paaukojęs, ir 2. piniginės aukos, pačių aukotojų noru, tiesiai skirtos į Lietuvos Laisvės Iždą. Šio iždo pinigai niekur neišleidžiami ir bus laikomi bankuose, kol bus išlaisvinta Lietuva. Gaunami už juos % galimi išleisti pagal fondo paskirtį.

Tautos Fondas turi valdybą ir tarybą. Fondo centras išsikūręs Bostone. Anglų kalba jis vadinamas Lithuanian National Foundation, Inc. Adresas, - 345 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, arba, rašant laiškus, - Tautos Fondas, P. O. Box 21073 Woodhaven, N. Y., 11421. Be to, T. F. turi ir savo skyrius, kurie randasi didesniuose Amerikos miestuose, kaip Chicago, Los Angeles ir kt. Užsieny esą skyriai, kaip Canadoje, Australijoje vadinami atstovybėmis. Jos veikia savarankiškai ir be jokių centro direktorių. Surinktas pinigines aukas kasmet persiunčia centro vadovybei. Visi Amerikos piliečiai, aukoję T. F. turi teisę paaukotą sumą murašyti nuo "Income Tax".

Tautos Fondas pagal pavaldumą subordinuotas VLIK-ai. Reiškia - šis fondas remia ir finansuoja tik politinį darbą.

Dabar šiek tiek apie Lietuvių Fondą. Jame sukauptas kapitalas yra neleidžiamas, o naudojama tik to kapitalo uždarbis, atseit, gauti iš bankų mošimžiai arba iš kitokių investicijų gautos pajamos. Tikroji šio fondo paskirtis yra tokia: remti lietuvių švietimą, kultūrą bei mokslą; skatinti išlaikyti tautinius papročius bei kalbą; teikti lietuvių kilmės moksleiviams stipendijas ir ugdyti susipratimą priaugančio jaunimo tarpe. Kažkodėl nėra nieko pasakyta apie lietuviškos spaudos rėmimą, nors tą spaudą L. F. kartais ir šiek tiek paremia. Girdėjau musiskundimų, kad ta parama esant šališka.

Pagal šio fondo įstatus, paskelbus jo likvidaciją, visas turimas Lietuvių Fondo turtas perduodamas nesovietinės nepriklausomos Lietuvos (?) institucijoms arba organizacijoms, nepasilenkiant su U. S. Internal Revenue nuostatais. Šis fondo įstatų nuostatas skamba gana neaiškiai, nes jei jo imtų ir pradėtų rimtai veikti Sovietų Sąjungos konstitucija ir būtų lietuviams leista laisvi balsavimai ar jie

nori iš Sovietų Sąjungos išsijungti, ar likti jos imperijoje, imtų ir nubalsuoti už išsijungimą, bet santvarka "laisvojoje" Lietuvoje liktų tokia, kaip kitose Rytų bloko valstybėse, tai kaip pagaliau būtų su to likviduoto fondo tur tu? Ar jis jau taip ir būtų tai "nepriklausomai" komunistinei Lietuvai atiduotas? Jeigu būtų atiduotas, tai kaip jį tai reaguotų visi tie nuo komunizmo pagėbė Amerikos ar kitų šalių lietuviai, kurie tuos turtus fondui suaukkojo, galvodami, kad tie pinigai nepakliks į komunistų rankas? Šis Lietuvių Fondo įstatų paragrafas labai miglotas ir iš viso neaiškus, kaip jį reik suprasti.

Lietuvių Fondas, kaip ir Tautos Fondas, turi savo valdybą ir tarybą. Pagal pavaldumą, atrodo, kad jis priklauso Lietuvių Bendruomenėi, nes jo įstatuose aiškiai pasakyta, kad Lietuvių Fondo likvidavimui reikalingas JAV Lietuvių Bendruomenės kvalifikuotos narių daugumos pritarimas.

Neatsimenu kur ir kada, bet kai vienas aukotojas manęs paklausęs, ar aš negalėčiau jam patarti kuriam fondui aukojant jo auką dabar būtų vertes ne, aš jam tik tiek tegalėjau pasakyti: - Gerai pagalvok ir padaryk išvadą - Jei, sakysime, sugriautą namą norima atstatyti, tai nuo ko pirma reik pradėti - ar nuo pamato ir sienų atstatymo, ar nuo vidaus įrengimo?

Klausėjas tik musišypojo ir, padėkojęs už patarimą, atsisveikino.

Patarlės ir priežodžiai

Tam ir vilkas miške, kad stirtos nežiopsotų. Akėdiom lauko nevažinėsi - duonos neturėsi.

Akys į dangų žvairuoja, o kojos į sveltimą kluoną važiuoja.

Aklas pamatė, kurčias išgirdo, nebylys pasakė.

Anksti kėlus - visi vilioja, vėlai kėlus - ranka numoja.

Ant liežuviu medus, ant širdies tulžis.

L. A. S. Garbės nariui

A. A.

INŽ. KAZIUI OŽELIUI

mirus, jo žmonai, motinai, sūnams, seserims ir visiems artimiesiems reiškiamame nuoširdžią užuojautą.

D. GATAUTIENĖ
J. VIRBALIS

Mirus BALF-o garbės nariui, ilgamečiui darbuotojui, rėmėjui, buvusiam Chicagos Apskrities pirmininkui ir direktoriui

A. A. VALERIJONUI ŠIMKUI

nuoširdžią užuojautą reiškiamame žmonai ONAI ŠIMKUVIENEI ir visiems artimiesiems

BALF-o CENTRO VALDYBA ir DIREKTORIAI

TAUTOS FONDO PIETŪS CHICAGOJE

Tautos Fondo Chicagos komitetas, pradėjęs 1984 m. piniginių vajuos me vertės pripažinimas. Pietų programą, Liet. Tautiniuose Namuose suruošę vakarieni, o šiais metais tose patalpose tą vajuos pradėjo su pietumais. Komiteto narė Angelė Katelienė, tiems pietums suruošti, sudarė veiklią komisiją. Pietūs įvyko spalio mėn. 27 d. Tautinių Namų salė buvo kupinai pripildyta, kas aiškiai byloja jog lietuviai remia tą darbą, kurį vykdo Tautos Fondas. (Tautos Fondo pas kiti įvertindama, pietuose dalyvavo ir Lietuvos generalinė Konsulė Juzė Daužvardienė.

Ponia Katelienė, padėjusi visiem susirinkusiems už apsilankymą ir pasidžiaugusi tokia atvykusiųjų gausa, meninei pietų programos daliai atlikti pakvietė jauną solistę Dalia Polikaitytę, o jos dainoms pianinu pritarti - pianistą Monigirdą Motekaitį. Buvo sudainuota keturios dainelės: 1. Vėl sakys (Jonušo), 2. Apynėlis (Gudauskienės), 3. Mergaitė ir Žvejys (Gudauskienės) ir 4. Lakštingalos giesmė (Kuprevičiaus). Auditorija, susižavėjusi dainininkės balsu, jautriai rankų plojimu solistei nuoširdžiai padėjo.

Pietų patiekalams ant stalų pasirodžius, kan. V. Zakarauskas juos palaimino maldą. Bepietaujant ir draugiškai visiems besikalbant, tuoj pat priartėjo ir antroji programos dalis. Kavutė ant stalų sugaravus, Tautos Fondo Chicagos komiteto pirmininkas Jonas Jurekūnas susirinkusiems perdavė VLIK-o pirmininko dr. K. Bobelio ir Tautos Fondo valdybos pirmininko Giedraičio sveikinimus ir padėką Chicagočiams už \$7185 dol. auką Laisvės žygiui paremti. To žygio dalyvė O. Baršketytė labai vaizdžiai papasakojo Baltijos jūra plaukusio laivo motyklus bei pabaltijo valstybių gyventojų nuoširdžius reagavimus, žygio kelevius sutinkant. Pietų dalyvių veidus

se aiškiai matėsi tam žygiui didelės vertės pripažinimas. Pietų programą, komiteto pirmininkas išdalino daugiau šimto specialių pažymėjimų tiems T. F. rėmėjams, kurių aukos buvo didesnės nei 200 dol. Tuose pažymėjimuose buvo įrašyta kiekvieno T. F. aukotojo tokia suma, ko-kią jis ligi šiai dienai jau yra suaukojęs.

Tuo pat prasidėjo svarbiausia šios dienos programos dalis - komiteto pirm. J. Jurekūno žodis į visus pietuos na atvykusius. Tas žodis buvo trumpas.

- Prašome Tautos Fondui aukų. Visi šių pietų dalyviai reagavo labai jautriai. Per stebėtinai trumpą laiką pirm. Jurekūnui buvo įteikta daugybė vokų. Visų aukotojų pavardės ir jų paaukota suma buvo viešai perskaityta. Juose buvo rasta ne tik apstus skaičius šimtinii, bet net ir virš tūkstantinių, tūkstantinių bei penkšimtinių. Štai jie: Juozas Blažys - \$1,500 (su šia suma jo auka T. F. esanti \$6,160), Pranė Prankienė - \$500 (\$5,130), Antanas Kazaitis - \$1,000 (\$4,800), dr. Leonas Kriaučiūnas - \$500 (\$2,050), Edmundas Jasiūnas - \$1,000 (\$1,865), Stasė Palekienė - \$1,000 (\$1,570) ir Jonas Tijiūnas - \$1,000. Suskaičius visas šandienines aukas, dolerių skaičius gavosi rekordinis - \$13,035.001

Pietums suruošti komisijoje pirm. A. Katelienėi talkino F. Mackevičienė, J. Linkuvienė, C. Bačinskienė, V. Žemaitienė ir J. Žemaitis. Komisija savo pareigas atliko pavyzdinčiai.

Chicagos Tautos Fondo komitetą sudaro šie Chicagočiai: J. Jurekūnas, dr. L. Kriaučiūnas, Ed. Jasiūnas, prof. M. Mackevičius, A. Katelienė, A. Repšienė, P. Povilaitis, J. Kreivėnas, A. Pimpė ir J. Žemaitis.

PIETŲ DALYVIS

RŪPINASI VYRESNIOJO AMŽIAUS PILIEČIAIS

Chicagos Transit Authority (CTA) Visuomenės Santykių Koordinatorius Dennis Redmond (stovi pačioje dešinėje) demonstruoja įrengimą, kuris yra naudojamas išspausdinti Senior Citizen CTA Photo ID Discount Passes Brighton Parko Ethnic Senior Services būstinėje (BESS), Midland Federal Savings pastate, 4040 S. Archer Ave.

Sėdi iš kairės į dešinę Šventos Agnės Parapijos Senior Citizen Klubo pareigūnai: Anne Polack, pirmininkė; Roland Fortier, išdininkas; Marge Martin, sekretorė; ir Larry Daluga, vice-pirmininkas.

Stovi iš kairės į dešinę: John Holowinski, BESS Revizorius Robert A. Simėnas, CPA; BESS Valdybos Narys Eric Sherwood, BESS Teisinis Patarėjas Robert S. Molaro, 12th Ward Democratic Committeeman; BESS Pirmininkas Juozas Kulys; Ray Jagielski; BESS Vadovaujanti Direktorė Vida Baronaitytė; ir Branch Vadovas Midland Federal Savings Leonard Ciapas.

CTA įsikūrė BESS' s būstinėje informacijos centru, kuris veiks molatos kiekvieną mėnesį kas ketvirtą penktadienį nuo 10 val. ryto iki 3 val. p.p. Nustatytu laiku bus galima išgauti CTA žemėlapius ir literatūrą, pavyzdžiui: informaciją apie autobuso kultūrinės keliones ir apie specialius autobusus, kurie tarnauja invalidams. Bus ir galima gauti Senior Citizen CTA Photo ID Discount Passes ir šiaip autobuso važiuotojams bus teikiama pagalba.

J. Tamulaičio nuotr.

ALT-os Informacijos

ALT VALDYBA PERRINKTA NAUJAI DVEJŲ METŲ KADENCIJAI

Amerikos Lietuvių Tarybos 45-me suvažiavime sudarytoji valdyba lapkričio 8 d. susirinkusi posėdžio i savo būstinę Čikagoje pasiskirstė pa reigomis. Vienbalsiai nutarta, kad ligšiolinė valdyba pasiliks savo parei gose ir naujam terminui, kuris, suva žiavimo nutarimu, bus dvejiems me tams.

Tokiu būdu per ateinančius dvejus metus Amer. Lietuvių Tarybos pirmi ninku bus Teodoras Blinstrubas, pir mininko pavaduotojas - dr. Jonas Valaitis, vicepirmininkai: Stanley Balzekas, Jr., Povilas Dargis, dr. Leo nas Kriaučiūnas, inž. Viktoras Nau džius, dr. Vladas Šimaitis, inž. Jo nas Talandis, sekr. inž. Grožvydas Lazauskas, protokolų sekr. dr. Vyta tautas Dargis, išdininkas Mykolas Pranevičius, išdo sekretorius Petras Bučas, nariai: adv. Aleksandras Do manskis, inž. Stasys Dubauskas, Dai na Danilevičiūtė-Dumbrienė, Vanda Gasparienė, Jonas Šiaučiūnas, Ramu nė Tričytė.

Pasiskirstant pareigomis, posė džiui pirmininkavo dr. Vl. Šimaitis, o visą posėdį pravedė pirm. T. Blins trubas. T. Blinstrubas painformavo apie Amer. Liet. Tarybos valdybos narių - jo paties, G. Lazausko, M. Pranevičiaus, J. Talandžio, V. Gaspa rienės ir kun. dr. J. Prunskio pasita rimus su naujai išrinktu JAV LB pirm. inž. A. S. Gečiu ir jo pavaduo toju V. Voletru, dalyvavo liet. moky tojų suvažiavime, juos pasveikinda mas, painformavo apie naujai išsiųs tus raštus.

Dr. J. Valaitis kėlė reikalą Amer. Liet. Tarybai sudaryti platesnius dve jų metų veiklos planus.

Aptariant praėjusį ALT suvažiavi mą, dr. L. Kriaučiūnas siūlė ateity je pertvarkyti jų organizavimą.

Kun. dr. J. Prunskis painformavo, kad jo straipsnis apie Lietuvą buvo lapkr. 8 d. išspausdintas Chicago Ca tholic". Adv. S. Kuprys supažindino su naujai leidžiamu "Observer", kur daug vietos skiriama Lietuvos reika lams.

Svarstant lėšų klausimą, nusistaty ta visiems leisti dar didesnio taupu mo visose srityse.

Posėdyje dalyvavo visi valdybos na riai, išskyrus Pittsburgu gyvenantį Povilą Dargį ir R. Tričytę. Adv. Do manskio vietoje dalyvavo adv. S. Kup rys.

GAUTOS AUKOS

Lietuvos laisvinimo reikalams Ame rikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo (1985. XI. 2) proga gauta stambesnių aukų.

1. Prof. dr. Jokūbas Stukas, Wathung, NJ 50.00
2. ALT Pittsburgh skyrius (V. Yucius pirm.) 1000.00
3. Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba, Chicago, IL 50.00
4. Andrius Spurga 100.00
5. ALT Racine skyrius (V. Kaže mēkaitis pirm.) 245.00
6. Varpininkų Filisterių Draugija, Chicago, IL 100.00
7. JAV (R) LB Vid. Vakarų Apyg., Chicago, IL 50.00
8. Amer. Liet. Socialdemokratų Sąjun ga, Chicago, IL 100.00
9. Antanas ir Marija Rudžiai, Blue Island, IL 100.00
10. M. & P. Karaičiai, St. Petersburg, FL 500.00
11. Kun. Juozas Panavas 100.00
12. Kun. Adolfas Stašys, St. Petersburg Beach, FL 100.00
13. Alena Devenienė-Grigaitienė, St. Petersburg, FL 100.00
14. ALT Čikagos skyrius (M. Marcin kienė pirm.) 500.00
15. ALT Cicero skyrius (A. Juškevi čius pirm.) 100.00
16. ALT New Yorko skyrius (P. Ažuo las pirm.) 1000
17. Inž. Sąjunga Bostone 265.00
18. Aleksandras Chaplikas, So. Boston, MA 100.00
19. Sandara, 7 kuopa, So. Boston, MA 585.00
20. ALT Bostono skyrius (A. Chapli kas pirm.) 800.00
21. ALT Rockfordo skyrius (St. Suran tas, pirm.) 1000.00
22. ALT Hot Springs skyrius (A. Ber tulis, pirm.) 230.00
23. JAV (R) LB Centro Valdyba, Chi cago, IL 100.00
24. Prie įėjimo surinktos aukos 1985. XI. 3 d. visuomenei praneši mo metu 232.00

VLIKo pirmininkas Dr. Kazys Bobelis pristato Kazimierą Oželį pasakyti pranešimą VLIKo reikalu. Jono Tamulaičio nuotrauka

Artimam VLIK-o bendradarbiui, buv. VLIK-o Tarybos nariui, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio veikėjui

A. A. INŽ. KAZIUI OŽELIUI

mirus, reiškiamame jo žmonai Evelinai ir šeimai nuoširdžią užuo jautą.

VYRIAUSIAS LIE TU VOS IŠ LAISVINIMO KOMITE TAS

A. A. KAZIMIERUI OŽELIUI

mirus, žmoną EVELYNĄ, sūnus - KAZĮ ir JUOŽĄ, motiną SOFIJĄ OŽELIENĘ ir seses: Dr. SOFIJĄ BLUMENFELD, DALIĄ de la CUESTĄ su šeimą, tetą p. MARIJĄ TYRULIENĘ reiškiau gilią užuo jautą.

ALDONA RIMIENĖ ir ŠEIMA

Ilgamečiui Laisvosios Lietuvos leidėjui, didžiam tauriam lietu viui ir mielam bičiuliui

A. A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

mirus, jo žmonai ONAI ir kitiems giminėms bei bičiuliams rei š kiamame gilią užuojautą ir kartu liūdime

ALĖ ir POVILAS ŽIČKAI

A. A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

amžinybėn iškėliavus, Jo žmonai ONAI BELOZORAITĖI-ŠIMKU VIENEI ir artimiesiems reiškiamame gilią užuojautą ir kartu liūdi me.

MARIJA ir LEONAS VIRBICKAI
MONIKA ir JURGIS JUODŽIAI
IRENA ir KOSTAS JURGĖLOS

Vienam iš Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos steigėjų, buv. Čikagos skyriaus pirmininkui

A. A. VALERIJONUI ŠIMKUI

mirus, skausmo prislėgtą žmoną ONUTĘ. io visų darbų taudnin kę, puseserę LEOKADIJĄ PAČKAUSKIENĘ su šeima ir visus ar timuosius, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIŲ S-GOS
CHICAGOS SKYRIAUS VALDYBA ir NARIAI

L. A. S. Garbės nariui, Laisvosios Lietuvos ilgamečiui įg. leidė jui ir redaktoriui

A. A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

mirus, jo žmonai ir artimiesiems reiškiamame nuoširdžią užuo jautą

D. GATAUTIENĖ
J. VIRBALIS

Pasaulyje vienas iš tūkstančio žmonių kalba lietuviškai...

Ar tu vienas iš jų?

Ir nieku kiti tauta neapreiš savo
širdies, sielos ir dvasios taip,
kaip savo kalba.
VVDŪNAS

AUNIMAS

Š. m. spalio 26-27 d. d. Ateitininkų Namuose įvyko Lietuvos Skautų ir Skaučių Draugininkų ir Draugininkų kursai. Čia matome gausų dalyvių skaičių.

J. Tamulaičio nuotr.

3000 DOLERIŲ UŽ MOKSLO VEIKALĄ

JAV LB Kultūros taryba 1985 metų Lietuvos Bendruomenės Literatūros premiją skiria už 1983-1984-1985 metais išleistus liuanistinės tematikos humanitarinio turinio mokslo veikalus, arba eseistinių straipsnių rinkinius.

1. Premijos siekti gali ir nespausdinti veikalai, rankraščiai, nesvarbu, kada parašyti.
2. Premijai bus priimami ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba parašyti veikalai.
3. Paskutinė data veikalams įteikti - 1985 m. gruodžio 31 diena.
4. Pageidautina, kad rankraščiniai veikalai būtų parašyti mašinėle. Tačiau bus priimami ir lengvai išskaitomi ranka rašyti veikalai.
5. Kiekvieno rankraščio pakanka atsiųsti po vieną nuorašą, bet kiekvieno spausdinto veikalo siunčiama po penkis knygas. Jas, jei norės, pasiūlys vertinimo komisijos nariai. Visi rankraščiai bus grąžinami jų autoriams.
6. Apie gautas siuntas bus pranešta siuntėjams. Už paštuose užkliuvusias ar dingusias siuntas Kultūros taryba neatsako. Jų ieškojimu rūpinasi patys siuntėjai.
7. Prie kiekvieno veikalo pridedamas lydraštis su autoriaus pavarde, adresu ir telefono numeriu.
8. Premijos siekti gali viso pasaulio lietuvių išeivijos kūrėjai.

Šios premijos siekiančius veikalus siųsti vertinimo komisijos pirmininko adresu:
Dr. Augustinas Idželis, 17916 Hillgrove Road Cleveland, Ohio 44119.

JAV LB Kultūros Taryba

RUDENĖLIS

Vos dienele tik prašvinta
Ir nuo medžių lapai krinta.
Krinta naktį, krinta dieną,
Lauke matai lapų sieną.

Rudenėlis išdabino
Krūmus, klonius takelius,
Debesėliai baltapūkliai
Palydėjo paukštelius.

Vėjas pučia, lenkia šaką
Beria lapais kiemą, taką
Jau nusėjo visą plotą
Visa žemė lapais klotą.

Šnara lapai ore sukas
Žemėn leidžias pamažiukais
Vėjas ir čia lapus maišo
Lapais stogą žemėkaišo.

Žeri spalvos rudenėlio
Ant raudono putinėlio
Ant žiedelių rudeninių
Ant lapelių jų auksinių.

Pasakyk man rudenėli!
Kas girdėt pas Nemunėlį?
Ar lapeliai ten nukrito,
Ar paukšteliai ten išskrido?

Ir atsakė rudenėlis,
Kad dar teka Nemunėlis,
Bangos plauna gimtą krantą
Lapai krinta kur jiems lemta.

Albina Kašiubienė

Toronto "ATŽALYNO" šokėjai Kanados lietuvių dienų koncerte Anapilio salėje 1985 m. spalio 13 d.

B. Tarvydo nuotrauka

Jonas Gediminas Ž a i b a s

STABAI IR STEBŪKLAI

(1939-1985)

Ach, tas atmintinas ruduo
Ir mirtį sėjantis rugsėjis!
Širdis kietesnė kaip akmuo,
Sukaustė laisvės gėrį.

Kiek daug pasaulyje vadų,
Apsvaigusiu ant laurų guli...
Stabams dalina dovanų -
Tautas, kovojančias už būvį...

Praverkite visi akis!
Ir pamatykit laiko klaidą.
Seniai įskelta kibirkštis,
Tautos širdyje te negęsta!

Tik ji viena tirpina plieną,
Vergijos pančius užnertus,
Tarsi ugnis SEKMINIŲ dieną,
Kuriam mums siunčia pats DANGUS

Vyt. A. Račkausko nuotr.

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūniui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUS KRIAUČELIŪNO PREMIJĄ

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunui, geriausiai pasireiškusiame raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veikumu, ar jaunimo vienetei (sambūriui, tautinių šokių grupei, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvių ir lietuvių vienerių metų bėgyje;
2. Premijai gauti asmenys ar vienetas raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas);
3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaro ma Jury komisija, kuriai po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima;
4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;
5. Premijai asmenys ar vienetas siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiami;

EUGENIJAUS KRIAUČELIŪNO PREMĖJOS KOMISIJA
12500 Pawnee Road
Palos Park, Illinois 60464

Naujoji LST korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio valdyba perėmė pareigas iškilmingame posėdyje, lapkričio 9 d. LT Namuose, Chicago je. Iš kairės. Dana Gauriliūtė-arbiter elegantiarum, Joana Vasiliauskaitė-valdybos narė, Pijus Stončius-iždininkas, Onutė Barakauskaitė-vicepirm., Valda Momkutė-naujoji pad. pirm. Antanas Juodvalkis-vakaro paskaitininkas, Loreta Deveikytė-sekretorė, Darius Balzarus-tėvūnas ir Indra Toliušytė-magistrė.

Vyt. A. Račkausko nuotr.

KRITO SNAIGĖS

A. Kašiubienė

Krito snaigės per naktelę,
Ir išbarstė baltai kelią.
Leidos snaigės pamažu,
Visur balta ir gražu.

Sniego kekės ant šakelių,
Žemėj pusnys iki kelių,
Gatvės takas sniegu klotas,
Ir baltuoja visas plotas.

Vaikai žiemą sniege velias,
O iš sniego balti kelias,
Besmegenis jų sargyba,
Sausis ausį Rimui gnyba.

Mėnuo apvalus žiūrėjo,
Žiema pamiške atėjo.
Upės klojo ledu šaltu,
Žemę bėrė sniegu baltu.

KAUNAS

Kunigų Seminarija ir Švenč. Trejybės
bažnyčia Rotušės alkštėje

Liet. Skautų Draugininkų Kursuose diskusijos ir minčių pasidalinimas vyksta pilnu tempu.

J. Tamulaičio nuotr.

JURGIS GLIAUDA

Dalis publikos susirinkusios į Foto Parodos uždarymą ir pasižiūrėti skaidrių darytų Kazio Daugėlos prieš 40 m. Vokietijoje iš lietuvių gyvenimo. J. Tamulaičio nuotr.

SLAPTA KELIONĖ

Kitą kartą kada Dr. Darby buvo šve. Iniai pajuoktas už atsilikimą žygyje, jis paklausė: "Jeigu JAV būtų pavo- juje ir sovietai ją užpultų, ar nors vienas iš jūsų ateitumėt mums į pa- galbą?"

Bet gi Dr. Darby mato daug panašu- mų tarp Texas gyventojų ir afganista- niečių. Galbūt todėl tarp mujahidinų ir amerikiečių gavo tokį atvirumą. Jie ir teksaso gyventojai yra be galo savistovūs ir nenori klausyti jokių į- sakymų. "Federalinė arba centralinė vyriausybė negali jų sukontroliuoti, o jie kovos iki paskutinio už savo įsit- nimus." Dr. Darby susidarė įspūdį, jog afganistaniečiai fiziškai labai pat- varūs. "Aš nemaniau, kad rusai ma- ne užmuš", sako daktaras, "bet kelis kartus galvojau, kad mirsiu pakirstas fizinio nuovargio. Kartą, kopiant į kalną bei bėgant į urvus nuo rusų lėk- tų, aš galvojau, kad toliau eiti nepa- jėgsiu ir jeigu ne mano bendrakelei- viai, kažin kas būtų..."

Po keturiolikos dienų kelionės gru-

pė pasiekė savo kelionės tikslą – buvo paskirtas laikas susitikimui su Mass- oud, kuris yra populiariausias vadas ir tautinė legenda. "Jis turbūt yra simpatišiausias žmogus kokį esu su- tikęs," sako Dr. Darby.

Mossaud paliko Afganistaną tuojau po sovietų invazijos. Atsidūrė Peshaware, Pakistane ir pradėjo skaityti knygas apie partizanus. Grįžęs į Afga- nistaną sutelkė savo partizanus. Jis dabar veikia su 7.000 mujahidinų, ku- rie yra po jo komanda.

Susitikę abu vyrai kalbėjosi kelias dienas. Dr. Darby, kuris yra buvęs ci- vilinės aviacijos pilotu ir gydytoju avi- acijoje, pareiškė, jog jis atvyko Afga- nistaną kaip gydytojas, bet jeigu jau bus patikėta betkokia karinė informaci- ja, jis mielai ją perduos atatinamiems sluoksniams.

Dr. Darby apklausinėjo štabo stovyk- los vieną iš gydytojų ir priėjo išvados, kad jiems visko trūksta. "Šis gydyto- jas man priminė, kad laike keturių mėnesių jis atliko 205 amputacijas.

(Apmarinta tik atatinama kūno dalis). Jokios kraujo trnsfuzijos, antibijotikų, tetano antitoksinų...

Amputacijų aukos paguldamos "urvy- lioninėse" penkiom ar šešiom dienom. Jeigu jie čia nemumiršta, yra gabena- mi ant mujahidinų nugarų tais pačiais keliais, kuriais aš atvykau. Kiek ži- nau čia nepasiseka išgelbėti žmogaus su pilvo ar krūtinės sužeidimais".

Prieš išvykdamas Dr. Darby atida- vė dar likusį morfino dalį Mossaud gydytojams, gi pačiam Mossaudui pa- dovanojo trumpų bangų radiją, kurį buvo nusipirkęs Pakistane. Tuo metu Mossaud paminėjo, kad jis labai norė- tų gauti vaizdų perdavimo aparatą.

"Jo vyrai" aiškina daktaras, "netu- ri jokių pramogų. Religija draudžia laisvą lytinį santykiavimą, alkoholi ir narkotikus. Grįžę iš fronto linijų jie valo ginklus ir sėdėdami žvelgia į tolį. Kalkurie serga karo neuroze ir vaizdų aparatas būtų geras išsiblašky- mas."

Dr. Darby manymu jų religija sutei- kia jiems karingumo. "Jeigu paimsi- me 30-ties metų vyrus, kurie jau daug metų neturėjo jokio seksualinio pasi- tenkinimo, kurie net dirbtinai savęs nepatenkina – gaunasi be galo didelė agresija, kuri turi būti panaudota". Daktaras kalbėjosi šiuo reikalu su vi- tiniu psichiatru, kuris papasakojo, jog kalkurie vyrai, mūšio metu susilau- kia lytinio pasitenkinimo.

Kelionė atgal turėjo savo netikėtu- mų tiek su sovietų tankais tiek ir jų lėktuvais. Atsidūrę Pakistane, pirma- me kaime išsinuomavo automobilį ir išvažiavo į Peshawar.

Prieš grįžtant į JAV Dr. Darby bu- vo pašauktas Amerikos konsulo Peshaware, kuris pasveikindamas pavarę gy- dytoją (jis mustojo 30 svarų) net nepa- siūlęs puodo kavos, nekantriai iš- klausęs gydytojo raporto, paklausė: kokio dydžio buvo aguonų laukai, ku- riais jis keliavo?

Dr. Darby bando iškelti Afganistanie- čių mizeriją į viešumą, bet įvairūs ki- tokie reikalai ar įvykiai patenka į pir- mąsias vietas. Pagal jį: "yra daug svarbiau amerikiečiams diskutuoti ar mes turėsime naujos ar senos gamyb- bos Koka-kolą..." Daktaras prisime- na Afganistano vaikus sakydamas: "Kiekviena diena yra vaikų kova už egzistenciją. Jie apiplyšę, musų ap- spitę, alkani... Aš niekad nemačiau vaiką juokiantis, bet nemačiau ir ver- kiant, nes jie yra drąsūs. Aš bandy- davau padaryti įvairias veido grimas- sas ir kartais išspausdavau šypseną, bet niekad neteko išgirsti vaikiško juo- ko".

(Pabaiga) V.v.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS PASIUNTINYBĖS VAŠINGTONE

BALTJOS VALSTYBIŲ DIPLOMATINIŲ ATSTOVŲ DEMARŠAS VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

1985.XI.8 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai: S.A. Bačkis, A. Di- bergs ir E. Jaakson lankėsi Valstybės Departamente, kur juos priėmė p. Ro- land K. Kuchel, Rytų Europos ir Jugos- lavijos reikalų skyriaus direktorius. Kartu dalyvavo ir p. Terry Snell, Bal- tijos biuro vedėjas. Baltijos Valstybių atstovai painformavo Direktorį apie jų tautiečių rezistencijos veiksmus prieš Sovietų priespaudą, kovą dėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių. Ryšius su Prezidento Reagan ir Gor- bačovo susitikimu Ženevoje š.m. lap- kričio 19-20 d.d. jie įteikė raštą, skū- tą Valstybės Sekretoriui, ir pažymėjo jog pabaltiečiai yra dėkingi JAV už ne pripažinimą Estijos, Latvijos ir Lie- tuvos prievartinės inkorporacijos į Sovietų Sąjungą ir tikisi, kad reikalai susiję su Baltijos Valstybėmis bus tu- rimi omenyje įvykstančiose derybose.

1985.X.26 d. Valstybės Sekreto- riaus ir ponios Shultz kvietimu Lietu- vos atstovas ir Ona Bačkienė dalyva- vo 25 metiniame Jungtinių Tautų kon- certe Kennedy Center ir bankete Wa- shington Hilton viešbutyje rengtose iš kilmės diplomatinų misijų šefų ir jo žmonų garbei minint 40 metų Jungti- nųjų Tautų ir Pasaulinio Banko sukak- tis. Iškilmes globojo Prezidentas ir ponis Reagan ir Viceprezidentas ir ponis Bush.

Nacionalistiniams simfoniniam or- kestrui koncerte vadovavo Mstislav Rostropovich. Buvo pagrobti Beetho- veno ir Šostokovičiaus kūriniai.

1985.X.12 d. Pasiuntinybė aplankė 85 lietuviai iš Naujosios Anglijos - Bos- stono, Brocktono, Worcesterio ir Hartfordo, vadovaujami Dr. Vinco Ku- dirkos šaulių kuopos pirm. p. A. Zena- kaus. Ta proga jis įteikė Lietuvos ats- toviui šaulių vardu gražią dovaną.

LAISVOSIOS LIETUVOS Igaliotam Leidėjui

A.A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

ir prieš mėnesį laiko mirus žmonos ONOS broliui Kaune

A.A.VIKTORUI BELAZARUI

reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

SEMAŠKŲ ir GRIGALIŪNŲ ŠEIMOS

A.A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

mylimam ONUTĖS Gyvenimo Draugui, iškeliavus amžinybėn - nuoširdžiai Ją ir kitas gimines užjaučiame ir kartu liūdime.

LEOKADJA ir STASYS,
VIOLETA ir VYTAUTAS,
ROMA ir ALGIS,
MARGO ir JAUNUTIS
PAČKAUSKAI
DANUTĖ ir ARTŪRAS
VITAGLIANO

A.A.

INŽ.MAJ. VLADUI PETKŪNUI

mirus, Jo žmonai MARIJAI VOLSKAITEI-PETKŪNIENEI ir arti- miesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

MARIJA ir LEONAS VIRBICKAI

A.A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

mirus, gerb. p. ONĄ ŠIMKUVIENE, ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir drauge liūdi

ALGIRDAS GUSTAITIS

Tauriam Lietuvui

A.A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

mirus, Jo žmonelę ONĄ, artimus gimines, draugus ir prietelius giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

ZIGMAS ir TEOFIL MIŠAUSKAI

Union Pier, MI

Tauriam Lietuvui

A.A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

mirus, žmoną ONĄ ir artimuosius širdingai užjaučiu.

ALFONSAS PIMPĖ

A.A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

mirus, jo mielai žmonai ONUTEI ir kitiems giminėms nuoširdžiai užuojautą reiškia

ANGELĖ ir JONAS JADVIRŠIAI

Didžiam Vilniaus Krašto lietuviui patrijotui,

A.A.

VALERIJONUI ŠIMKUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiu jo mielą žmoną ONUTĘ ir visus artimuo- sius gimines.

JONAS SMAILYŠ, Sr.

1985.X.19 d. Lietuvos atstovas kar- tu su Ona Bačkienė dalyvavo ordinaci- joje Msgr. Eugenio Sbarbaro ryšium su jo paskyrimu arkivyskupu St. Mat- thew katedroje. Ordinatorius buvo Va- tikano Valstybės Sekretorius kardino- las A. Casaroli su koordinatoriiais arkivysk. Pio Laghi ir arkivysk. Ja- mes Hickey.

Po ordinacijos iškilmių O. ir S. Ba- čkiai dalyvavo Nunciatūroje priėmim- e kur pasveikino naująjį arkivyskupą ir turėjo progos susitikti su kardinolu A. Casaroli ir promuncijum arkivysk. Pio Laghi.

1985.X.13 d. po iškilmingų pamal- tų su Ona Bačkienė dalyvavo Natio- nal Shrine, BALFo šeimo da- lyviai, apie 200 asmenų, svečiavosi Lietuvos Pasiuntinybėje.

1985.X.9 d. Valstybės Sekreto- riaus kvietimu Lietuvos atstovas S. A. Bačkis dalyvavo JAV Kongreso jungti- nėje sesijoje, kur kalbą pasakė Singa- poro ministris pirmininkas.

1985.X.22 d. Lietuvos atstovas su Ona Bačkienė dalyvavo promuncijaus arkivysk. Pio Laghi priėmimo Nuncia- tūroje minint Popiežiaus Jono Pauliaus II-jo pareigų perėmimo septintą- ją sukaktį.

Kas lietuviškai galvoja
į Lietuvų Fondą stoja

3001 W. 59th Street •
Chicago, IL 60629 •
(312) 471-3900

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. įn. – atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio – aukotojas, jm. – įmokėjo, atst. – atstovauja, asm. – asmuo, igal. – įgaliojtinis, suma po pavardės – įnašų iš viso.

1985 m. rugsėjo mėn.

1 x \$20 Dragunevičius Jurgis atm. įn., \$301.
1 x \$25 Daukantas Bladas ir Zuzana, \$225.
1 x \$40 Makaras Antanas ir Cecilia, \$1,040.
2 x \$50 Barmus Leonas atm. įn.: Barmus Bruno ir Ursula; Ri- mavičius Vladas atm.: Masaitis Liliana, \$400. 0.
1 x \$90 Adomaitis Jonas, \$700.
9 x \$100 Bielinas Vladas, \$100; Druseikis Algimantas, \$500; Jakš- tas Kazys, \$100; Kyras dr., I.G., \$300; Sadauskas Aleksas ir Kazi- miera, \$100; Samaitis Jonas ir Aleksandra \$200; Skiotys Edvardas ir Zuzana, \$100; Vasilias Donatas ir Laima, \$100; Vasilias Kazys ir Eugenija (mirus), \$100.
1 x \$255 Lietuvos Agnomams Sibiro Tremtiniam Pagarbtį Stipendijų Fondas: Agr. Dagio Jono atm. Dagys Aldona \$200, Liet. Agnomų Sąjunga \$55, \$9,095.37.
1 x \$270 Vieškalnienė Sofija atm. įn.: Banevičius Vytautas ir šeima \$100, Mickūnas Česlovas ir Irena \$30 ir 9 kiti asm., \$270.
1 x \$290 Tatarūnas Bronius atm.: Skiotys Zuzana ir Edvardas \$60, Geldys Danutė ir Stasys \$50 ir 14 kitų asm., \$390.
1 x \$430 Bružas Juozas ir Ursulė, įrašė draugai Juozo 75 m. gim- tadienio proga: Everlinas Stepas ir Genovaitė \$50, Idselis Jonas ir Bronė \$40, Dambrauskas Tomas \$25, Straukas Justinas ir Irma \$25 ir 19 kitų asm., \$430
1 x \$500 Dymašas Konstantinas ir Romualdas Jonas atm. įn.: Dym- šienė Marija, \$1,500.
1 x \$770 Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas: Mikšienės Elenos atm. Mikšys Povilas \$500 ir 20 kitų asm., \$4,170.
1 x \$2,000 Broniaus Gražulio Fondas Studentų Stipendijų Rei- kalams: Gražulienė Akvilė, \$12,000.

Iš viso \$5,690.00

1985 m. spalio mėn.

1 x \$10 Klimas Antanas ir Danguolė, \$220.
1 x \$20 Dunajewski-Noakaitė dr. Alicija, \$20.
1 x \$25 Puzinas dail. Povilas atm. įn.: Puzinienė Austra, \$600.
3 x \$50 Gerulaitis Vitas ir Aldona, \$150; Karys Jonas (mirus) ir Joana, \$820; Rimavičius Vladas atm.: šeima, \$450.
33 x \$100 X, \$1,000; Ambrizas John, \$900; Azukas Albert J., \$350; Babilas Joseph Alex, \$200; Bagdonas Vladas atm. įn.: Bagdonas Apolinaras P., \$100; Bareikienė Eleonora, \$100; Bartasius Kazys ir Ida, \$1,200; Bartosevičius Eugenija atm. įn.: Bartosevičius Eugenija, \$1,300; Burneikis Jonas, \$1,000; Girvilas Kleopas A., \$2,400; Glevce- kas Bronius, \$300; Gurėnas Bronius ir Marija, \$1,100; Jankus Stasys, M.D. \$1,500; Juodis Jonas, \$200; Juzelskis Antanas ir Stasė, \$600; Kinduryš Alfonsas ir Ona, \$3,100; L.S.S.T. Romo Kalantos Šaulių Kuopa, \$300; Lietuvos Padėkos Paminklo Fondas: Mikšienės Elenos atm. jm. Kšečkauskas Ludvikas ir Marija, \$4,270; Mariūnas Viktoras ir Marija, \$100; Markeliūnas Romas ir Konstancija atm. įn.: Markeliūnas Bronius, \$100; Maskoliūnas Aleksas ir Melanija, \$500; Mažrimas Pranas ir Konstancija, \$900; Nagienė Antanina atm. įn.: Nagys Dr. Henrikas, \$100; Pakštas Pranas atm. įn.: Pakštienė Bronė, \$200; Petreikytė dr. L.D., \$300; Prižgintas Vacius ir šeima, \$2,200; Prunskis Jonas, \$1,000; Rukštelė Balys ir Ona, \$100; Širmulienė Vero- nika, \$200; Šlapelis Skaistutis atm. įn.: Šlapelytė-Dilger Rasa, \$200; Tamkūtonis Gerald C., \$800; Vieškalnienė Sofija atm. įn.: Vieškalnis Antanas, \$370; Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė, \$542.
6 x \$200 Daulyš Kazys, \$300; Pranskevičius Augustinas ir Geno- vaitė (mirus), \$400; Simaitis, Kun. Kazimieras, \$1,400; Statkus Vy- tenis ir Sofija, \$400; Stelmokaitis Benediktas, \$1,000; Valantiejus Dr. John atm.: Union Pier Lietuvių Draugija \$95 ir 9 kiti asm., \$400.
1 x \$250 Grikienienė Konstancija atm. įn.: Mamaičiai Vincas, Olga ir Judita \$100, Bludžiai Algis ir Angelė \$100, Bludžiai Elena ir Albinas \$50, \$250.
1 x \$300 Adomaitis Jonas, \$1,000.
2 x \$400 Miltakienė Stasė atm. įn.: Rugienius Vitas ir Jurina \$50, Emig Hans ir Inge \$30, Ankus Victor ir Gražina \$25, Geldys Stasys ir Danutė \$25, Plečkaitis Algirdas ir Nijolė \$25 ir 16 kitų asm., \$600; Trečiokas Antanas atm. įn.: Trečiokas Kazys ir Andrius, \$400.
3 x \$500 Bajorunaitė dr. Daiva, \$1,000; Cibas muz. Mykolas, Cibienė Eufemija jo mirties 5 m. prisiminimui, \$1,000; Gudonis An- tanas ir Petronėlė, \$2,100.
1 x \$1,000 Matas Tomas atm. įn.: Matas Aldona (Elda), \$1,100.
1 x \$1,200 Karoblis dr. Vytautas ir Antanina, \$6,000.
1 x \$2,000 Broniaus Gražulio Fondas Studentų Stipendijų Rei- kalams: Gražulienė Akvilė, \$14,000.

Iš viso \$11,755.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1985.X.31 pasiekė 3,241,484 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultū- rą ir jaunimą 1,537,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvų Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 829,001 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvų Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, 3001 West 59th Street, Chicago, IL 60629”.

Visi statykime Lietuvų Fondą, nes gautomis palūkanomis remia- mas lietuviškos išlaikymas.

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

SVEČIAI IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS

Iš rugpjūčio mėn. 31 d. pasikalbėjimo su santariečiu Liūtu Mockum, atspausdintu Draugo - Mokslas, menas ir literatūra priede, sužinota, kad į Santaros-Šviesos suvažiavimą iš okupuotos Lietuvos su paskaitomis atvyksta trys okupuotos Lietuvos rašytojai - Vytautas Martinkus, Algimantas Bučys, Marcelijus Martinaitis ir aktorius Laimonas Noreika. Pagal bolševikinę enciklopediją trys iš jų priklauso komunistų partijai. Du apdovanojami komunistinės Lietuvos žyme nimis. Suvažiavimą globojo Valdas Adamkus. Ką prelegentai kalbėjo Adamkui, neteko sužinoti. Iki šiol nieko nesimantė net spaudoje.

To negana, rugsėjo mėn. 13 d. Chicago Jaunimo Centre buvo surengta jau minėtų svečių vakaronė. Vakaronė buvo pagarsinta Drauge. Sužinojus apie šią vakaronę R. Lietuvių Bendruomenė kreipėsi į jaunimo centro vadovybę, nurodė, kad iš okupuotos Lietuvos paskaitoms išleidžiami tik rusiškam okupantui palankūs ir todėl jiems ne vieta jaunimo ir lietuviškų parengimų centre. Namų vadovybė atsisakė atsakyti jau išuomotą salę. To pasėkoje R. Lietuvių Bendruomenė surengė jaunimo centro piketavimą. Pirmoje dalyje, pirmieji trys svečiai po 15-20 minučių skaitė savo kūry-

bos iš seniai išleistų knygų ar žurnalių, atsieit jau išcenzūrotų tarybinių cenzorių. Nė vienas nepridėjo nė vieno trumpo posmelio savo kūrybos neprašėjusios per cenzorių rankas. Skaitė nuobodžiai, tyliai ir gale salės mažai girdėjosi. ...Po pertraukos, ant scenos užlipo aktorius Laimonas Noreika (berods Justo Paleckio žentas) ir nustūmęs į šalį mikrofoną, iš atminties garsiai deklamavo Justiną Marcinkevičių, Simaną Daukantą, Salomėją Nerį ir pabaigai Mairo nio kažkurį ketureilį.

...Pabaigoje, kažkuris simpatikas beplodamas atsistojo, o jį pasekė dauguma ir kitų. Sėdėti liko tik keletas kietasprandžių. Šis klausytojų elgesys yra žemiau kritikos, nes gerbti atsistojimu nebuvo už ką. Visasąjunginis senas komunistas neužsitaravo laisvų klausytojų tokios reakcijos. Gėda buvo žiūrėti į patriotais save laikantių ir laisvės kovą remiančių lietuvių elgesį.

Santaros-Šviesos federacija, nepaisydama veiksmų susitarimų ir nurodymų, lipo per jų galvas, skraidė į Vilnių, prašinėjo Maskvos statybinis ir galų gale gavo leidimą 4 tarybiniais rašytojams atvykti į Taborą ir čia šviesti išeiviją. L. Mockūnas didžiuojasi, kad Santara-Šviesa eina

skirtingu keliu, skaldydama išeivijos pastangas vieningai siekti ok. Lietuvai laisvės. Federacijos narių kolo boravimas su okupantų statytiniais, nedaro jiems garbės nei parodo jų išmintį.

Federacijos narių ir kai kurių žinomų veikėjų priemonės "rezidencijoje" privatus priėmimai, pradedant kelti rimtus įtarimus jų užimtoms pozicijoms ir jų veiklos kryptį. ...Susirinkusiųjų tarpe matėsi valios vadovaujančios organizacijos valdybos narių, žurnalistų, redaktorių, rašytojų ir kitų visuomenėje bei kultūrinėje veikloje dalyvaujančių veidų.

(LKDS Biuletėnis, 1985 m. spalio mėn. nr. 56, psl. 5, 6).

IŠ KITOS PUSĖS

(VM) DIRVA, RUGSĖJO 19 d., 1985 m.

H. Žeimelio liepos mėn. Akiračių spaudoje apžvalgoje neranda logikos mano prielaidoje, kad Bendruomenė ilgai gali versti tik kultūrinių ryšių su Lietuva palaikymo draugija, ir kad reorgų dėl tokios raidos būstas buvo visai realus. Girdi: "Reorgai jau seniai panašioms logikom gsdina išeivius. Buvo laikai, kai reorginio mentaliteto "žinovai" aiškino kad jei važiuosi į Lietuvą ir gausi per sovietų pasiuntinybę kelionės dokumentus, tai JAV automatiškai atšauks Lietuvos de jure pripažinimą. Tai irgi logika."

To aš negirdėjau. Tačiau abejonėse dėl važiavimo į Lietuvą vis dėlto galima rasti logikos. Jai JAV nepripažįsta de jure dabartinės padėties ir neleidžia ten važiuoti savo ambasadoriui, kaip atrodo mūsų pačių masinis veržimasis ten? Ieškodamas tolimesnių argumentų pakėliau akis nuo Žeimelio teksto ir pripulamai virš jo išvedžiojimų pastebėjau Akiračių metriką. Joje redaktorių tarpe matau L. Mockūno pavarde. Atsiminiau matęs jo fotografiją liepos 25 d. Gimtajame Krašte. Ten jis pateko su padėka Tėviškės draugijai už jalingybę pabūti gimtinėje, už gražias dienas joje ir pan. O gyvenimas Lietuvoje. "nėra

toks tragiškas... Stalai visur lūžte lūžta, visi mano pažįstami gyvena geruose butuose, turi nuosavus automobilius. Atrodo, kad tų eilučių autorius sukosi tik "nomenklatūros" sluogsnuose. Naudinga ir juos pažinti, tačiau eiliniam turistui parodoma mažiau ir jis daug daugiau suvaržytas. Ar nebūtų logiška to akivaizdoje paklausti: kodėl vieni yra daugiau privilegijuoti už kitus? Juk jei Amerikoje, kaip sakoma, nėra tokio dalyko kaip "free lunch", tai jis neturėtų dykai teikiamas ir komunistiniame krašte. Kad tas klausimas ne tik man kilo, bet yra visai suprantamas, išduoda ir b.k.v. vedamasis rugp. 27 d. Drauge. Ten kalbama apie jėzuito Algimanto Kežio viešnagę Lietuvoje ir iš to išplaukia sia foto knyga. B.k.v. rado reikalo primygtinai pabrėžti: "Jis (Kežys) vyko į okupuotą Lietuvą neturėdamas kokių nors privilegijų, keliavo ten, kur oficialiai buvo leidžiama..." Argi? Pats

Kežys jau š.m. Akiračių 1 nr. pasisakė važiuojęs su L. Mockūno suorganizuota ekskursija ir viza jam atėjusi ne iš sovietų ambasados, kaip kitiems mirtingiesiems, bet per Tėviškės draugiją. Ar negalima iš to padaryti logiškos išvados, kad Tėviškės draugija buvo suinteresuota jėzuito dalyvavimu toje išklyoje? Juk eiliniams turistams ne tik turėjimas foto kameros kartais sukelia keblumų.

(LKDS Biuletėnis, 1985 m. spalio mėn. nr. 56, psl. 7, 8).

Patarlės Ir Priežodžiai

Meilė ir ugnelė spindi tamselėj. Melagis dukart sumeluos, o trečią išsidaus. Meška baisi, bet jos kailiniai malonaudos tiek, kiek iš ožio pieno.

Jonas A. GIBAITIS

ADVOKATAS

TELEFONAS: 776-8700

6247 So. KEDZIE AVE. CHICAGO IL 60629

Bruno Macianskis

BRUNO

CL 4-6376

Čia rasite skaniausią pagamintą: pyragaičius iš stambių kvietinių miltų, įvairių pyragų, tortų, taip pat naują ragaišį išdaigintų kviečių ir įvairios duonos.

KAS VALGO BRUNO DUONĄ, VISAD ŽYDI KAIP AGUONĄ!

3339 S. Lituanica Ave. - Chicago, IL

KEPYKLA

TALMAN Grocery & Deli

NAMIE GAMINTAS LIETUVIŠKAS MAISTAS;

KEPSNIAI

UŽSAKYMAI PRIIMAMI PARENGIMAMS IR

VESTUVĖMS

Savininkai: M.L. Kupcikevičiai

2624 West Lithuanian Plaza

Court, Chicago, Ill. 60629

Tel. 434-9766

GINTARAS ČEPĖNAS

ADVOKATAS

Telefonas: (312) 776-5162

2649 West 63rd Street - Chicago, IL 60629

ISTAIGOS VALANDOS: 9 a.m. iki 6 p.m., šeštadi-

niais, 9 a.m. iki 12 p.m.. Kitu laiku, pagal susitarimą.

TULPĖ

RESTORANAS

SAVININKĖ

Juzė Augaitienė

2447 West LITHUANIAN PLAZA COURT

/ 69-th Str. / Tel. 925-1123

Chicago, Ill. 60629

SVEIKAS LIETUVIŠKAS MAISTAS

Atidaryta kasdien. Atremontuotos vidaus patalpos, padaugintas stalų skaičius.

Atsilankę - įsitikinsite.

Kazys Daugėla, laimėjęs pirmą vietą, dr. Budrio vardo Lietuvių Foto Archyvo surengtoje foto parodoje, da linasi išpūdžiais su dr. Milda Budrienė.

J. Tamulaičio nuotr.

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

Ivairių atstumų

Tel. 376-1882 ar 376-5996

823 West 34-th Place, Chicago, IL

Dr. FRANK PLECKAS

Optometristas

Tel. 737-5149

kalba lietuviškai.

TIKRINA AKIS, PRITAIKO AAKINIUS & "CONTACT LENSES"

2618 West 71-st Street, Chicago, Illinois 60629.

Valandos pagal susitarimą.

Uždaryta trečiadienį.

Neringos Restoranas

LIETUVIŠKAS IR AMERIKONIŠKAS NAMIE GAMINTAS MAISTAS

2632 West 71-st Street Chicago, Illinois 60629

JAUKI APLINKA

GREITAS PATARNAVIMAS

Tel. 476-9026

Savininkai: EMILIJA ir MARIUS KIELOS

A - J MEATS

Prime & Choice

SKANIAUSIOS LIETUVIŠKOS ŠVIEŽIOS IR RUKYTOS DEŠROS DELIKATESU SKYRIUS

2433 W. LITHUANIAN PLAZA COURT, CHICAGO, IL 60629

Tel. 436-6888

ANTANAS PLIENIS

A & L INSURANCE AGENCY

Tel. 523-8775

4645 So. Ashland Ave., Chicago, IL 60609

Real Estate - Mortgage Loans - Income Taxes

Turime gyvybės draudimus nerūkantiems pigesnėmis kainomis, ligoninių, automobilių vairuotojams nuo 16 iki 80 metų, nuo gaisrų ir visus kitus draudimus.

Notariatas

Aleksas Lauraitis

Midland Federal Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžiosMARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

LAISVOJI LIETUVA

2618 West 71-st Street
Chicago, Illinois 60629
Tel.: 476-3371
or 839-5531

IR KUR

Laisvajai Lietuvai
Paremti Aukojo

Kūr. sav. K. Sitkauskas, Montreal, Canada	30.00
Casimir Karalis Jacksonville, FL	10.00
Jonas Laukys, Chicago	10.00
Boleslovas Semaška, New Britain, CT	10.00
Petras Markunas, Waukegan, IL	5.00
Vincas Šuopys, Melrose Park	5.00
Augustinas Pocius, Rockford, IL	5.00
Stasys Baniulis, Cicero, IL	5.00
Marriana Elbe, Cromwell Hills, CT	5.00
Juozas Lesčinskas, Detroit, MI	5.00
Petras Benešius, Chicago	5.00
Julija Slekys, Phoenix, AZ	5.00
Jonas Tarvydas, Hamilton, Can.	5.00
B. Žemaitis, Los Angeles, CA	5.00
E. Adamavičius, Canada	5.00

Mirus BALF-o Garbės Nariui A. A. VALERIJONUI ŠIMKUI, BALF-dui Aukojo:

Aleksandra ir Stanislovas Jurjonai	10.00
Kostas Čepaitis	10.00
S. Vanagūnas	20.00
Petras ir Laima Aleksai	10.00
B. ir A. Pužauskai	10.00
V. A. Kačinskai	25.00
B. ir M. Rašimai	10.00
Bronius Baras	10.00
A. V. Žolynas	10.00
Alex ir Vena Lauraičiai	50.00

Viso BALFui suauk. 165.00
Nuoširdžiai dėkoju: O. Š.

Mielą Ponia O. ŠIMKUVIENE:

Siunčiame nuoširdžiausią užuojautą Jūsų Brangiam vyrui A. A. VALERIJONUI ŠIMKUI mirus.

Norėdami, kad LAISVOJI LIETUVA vis liktų gyva ir žinodami kiek mielas VALERIJONAS įdėjo šiam laikraščiui širdies, jo atminimui siunčiame auką \$ 100.00 LAISVAJAI LIETUVAI paremti

Mes liūdime kartu su Jumis

Dr. Jonas ir sol. Janina ŠALNAI

Ilgamečiui LAISVOSIOS LIETUVOS Leidėjui Ir Redaktoriui A.A. VALERIJONUI ŠIMKUI Mirus, Jo Įamžinimui TAUTOS FONDUI Aukojo:

LAISVOSIOS LIETUVOS talkininkai po 10 dol.: Jonas Gabrius-Gabrusevičius, Grožvyda Giedraitytė, Salomėja Januškienė, Emilija Kantienė, Anelė Mackevičienė, Julė Paškevičienė, Anicetas Rimša, Jadvyga Sasnauskienė, Elena Stančikienė-Filek, Juozas Tamulis	100.00
Aldona Rimienė	100.00
Leokadija, Stasys, Roma ir Algis Pačkauskai	45.00
P. Petkevičius	25.00
B. L. R. T. Klubas "Krivulė"	30.00
Bronė Buikienė	20.00
Antanina Repshys	35.00
Izabelė ir Val. Pociai	20.00
Anelė ir Kazimieras Tautkai	20.00
Aleksandra Vaičiulienė	20.00
Vanda ir Juozas Gasperiai	20.00
Juozas Lekas	20.00
Marija Noreikienė	20.00
Stasė ir Algirdas Didžiuliai	20.00
Vytautas Jokūbaitis	20.00
Juozas Žemaitis	20.00
Juozas Bagdžius	20.00
Juozas Blažys	20.00
Petras ir Jadvyga Stravinskai	20.00
Jonas Jankauskas	20.00
Stasė Palekienė	20.00
Jonas Kavaliauskas	20.00
Archit. O. R. Thiel	20.00
Justinas ir Marija Palubinskai	20.00
Jonas Kreivėnas	10.00
Teklė Gleveckas	10.00
Pranas Jonelis	10.00
Leonardas Gogelis	10.00
St. Vanagūnas	10.00
Br. ir V. Motušiai	10.00
K. Rozanskas	10.00
Vincas Valkavickas	10.00
Antanas Zaura	10.00
V. Žukauskas	10.00
J. ir G. Mažeikos	5.00
L. Juškėnas	5.00

Viso TAUTOS FONDUI \$ 805.00

Eva Tamulėnaitė, Racine, Wisconsin gyvenančių Mato ir Idos Tamulėnų dukterė, dainuoja Gelsenkircheno muzikos teatre, atlikdama pirmąjį vaidmenį operų, operetų liuziklų pastatymuose. Nuotraukoje sol. Eva Tamulėnaitė, Haendelio "Julius Cezaris" pastatyme, Cornelijos vaidmenyje. Sol. Eva Tamulėnaitė pirmą kartą Chicagoje išgarsino gruodžio 1 d. 3 val. p.p. Margučio rengiamame koncerte, Jaunimo centre.

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro 1968 ir 1969 m. Valdybą, sėdi iš k. į d. Kazys Veikutis, Elzbieta Paurazienė, antroje eilėje Antanas Sukauskas buvęs pirmininkas ir nariai, Petras Dalinis ir Petras Pgojus.

P. J. Peslio nuotr.

A.A. K. VEIKUČIO

5 Metų Mirties Sukaktis

Šių metų lapkričio mėn. 3 d. per Radijo Klubo valandą ir Šv. Antano Šventovėje Šv. Mišių metu prisimintas šviesios atminties, visuomenininkas buvęs Vilniaus Krašto Sąjungos pirmininkas ir Detroito Lietuvių Organizacijų Centro pirm. Kazys Veikutis. Veikutis buvo politikas, rižingas kovotojas dėl Vilniaus ir jo krašto. Dėl politinio veikimo Vilniuje buvo lenkų persekiojamas ir kalinamas. Amerikoje buvo įsijungęs į įvairias organizacijas. Kadangi teko bendrai dirbti su K. Veikučiu, velionis buvo švelnus būdo, draugiškas Detroito visuomenės buvo mylimas ir gerbiamas. Jau penki metai liūdime netekę Lietuvai laisvės ir Nepriklausomybės kovotojo.

ANT. SUKAUSKAS

Ar Keturi

Yra Lygūs Penkiems ?

Dar gimnazijoje esant, naudodami suktas lygtis, išrodėdavome, kad 4 = 5. Panašiai, suktas palyginimus naudojant ir K. Drunga Drauge, norėdamas įrodyti, kad tas lietuvis, kuris buvo okupanto agentų tremiamas į Sibirą ir tas lietuvis, okupanto agentas ir politikas, kuris tą lietuvių įskundė ir trėmė į Sibirą, turi būti lygiai mylimi ir garbinami. Dažnai agitatoriai, norėdami išgirti asmenį, už kurį jis agituoja, vartoja įvairias suktas formules ir melą. Ne-mostabu, kad ir Drunga, norėdamas įteikti okupantui įvairiomis priemonėmis gina okupanto tikslus. Tik reikia stebėtis, kad vienuolių Marijonų leidžiamas dienraštis Draugas, tas idėjas spausdina ir tarp katalikų platina komunistų pataikūnų idėjas.

IGNAS PETRAUSKAS

PAGARBA MŪSŲ TAUTOS ELITUI

P. STRAVINSKAS

Tauta tik tada yra subrendusi savarankiškam valstybės gyvenimui, kai ji turi tam gyvenimui tvarkyti ir vadovauti savo elitą.

Elitas prikelia savo tautas laisvam gyvenimui, sukuria arba atstato valstybes. Valstybei nepriklausomybę praradus, jis ir vėl kovoja dėl tautos ir valstybės laisvės.

Bendra taisyklė, tautos elitas atstoja valstybės priešakyje jos žmonių valia. Bet kada valstybės žmonės savo valios pareikšti negali, tai tautos elitas pats imasi jiems atstovauti.

Tautų elitas tiek svarbus valstybėms, kad be jo valstybės išvis negali egzistuoti. Todėl jam valstybių žmonės turi reikšti pagarbą.

Prancūzų filosofo Alfred Fouillé žodžiai:

"Sugriaukite Prancūzijos elito garbę - ir nėra mūsų Prancūzijos. Prancūzija bus tada nužeminta iki tokio lygio tautų, kurios nedaro istorijos".

Tą patį galima pasakyti ir apie mūsų tautos elitą. Todėl reikia jį įvairiomis progomis prisiminti ir pareikšti jam pagarbą, ypač tiems, kurie iš mūsų jau išsiskyrė, palikę mums daug brangaus ir prisiminimo.

Labai gražu, kad pastaraisiais metais vis dažniau ir dažniau mūsų pla-

čioji visuomenė ruošia bendrus mūsų jau mirusių žymiųjų žmonių, taigi buvusio mūsų elito prisiminimus, tiek plačiose salėse, tiek mūsų plitinių grupių periodinėje spaudoje, kaip "Tėvynės Sargai", "Varpe" ir kitoje.

Neseniai teko sužinoti, kad mūsų žymaus tautos ir valstybės vyro, politikos ir plačios apimties kultūros kūrėjo Stasio Šilingo dukterys ruošia jo monografiją, prisimenant jo šių metų lapkričio 11 (pagal naują kalendorių 23) buvusią šimtąmetę gimimo sukaktį. Tai viešas reikalas, kuris mums visiems turėtų rūpėti ir visi kuo kas galime prie to turėtume prisidėti.

Plačiau apie Stasį Šilingą esu rašęs "Teisininkų žiniuose", jų 1965 m. Nr. 27-28, straipsnyje "Mūsų neužmirštieji".

Patarlės Ir Priežodžiai

Laputė gudragalvė kūmutė. Lengva ginti pilį, kuri niekad nebuvo mugalėta.

Liežuvi sveikiausia laikyti už dantų. Malūnininkas miltais, kaminkrėtys suodžiais dabinas.

Maža gilė dideliu ažuolu tampa. Maža ugnelė, bet namus praryja.

Vėlinių iškilmės Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse įvyko š. m. lapkričio 3 d. Chicagoje. Nuotraukoje matome: religines apeigas atliko kun. J. Juozėvičius. Buvo padėtas vainikas prie kapinių steigėjų paminklo mirusiųjų garbei.

C. Gemučio nuotr.

VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SEIMO

įvyksiančio

1985 m. gruodžio mėn. 6-8 d.d.

The Don CeSar Beach Resort viešbutyje, 3400 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida 33706

DARBOTVARKĖ (siūloma)

GRUODŽIO 6 d. - penktadienis
7:00 val. vak. - Seimo atstovų ir visuomenės pašnekės (Lietuvių Klubas salėje)
GRUODŽIO 7 d. - šeštadienis
9:00 val. ryto - Seimo atstovų ir svečių registracija (The Don CeSar viešbutyje)

Pirmas posėdis - 9:30 val. ryto
1. Seimui rengti komiteto pirmininkės žodis - Dr. Irena Mačionienė
2. Seimo atidarymas - VLIK-o Valdybos pirmininkas, Dr. Kazys Bobelis
3. Invokacija - Prel. Jonas Balkūnas, P. A.
4. Seimo prezidiumo rinkimai
5. Seimo komisijų rinkimai
6. Sveikinimai
7. VLIK-o Tarybos pirmininko pranešimas
8. VLIK-o Valdybos pranešimas - pirm. Dr. K. Bobelis
9. VLIK-o Kraštų igaliotinių pranešimai

Klausimai ir diskusijos
Pietūs nuo 1:00 iki 2:00 val. p.p.
Antras posėdis - 2:15 val. p.p.
10. Tautos Fondo pranešimai:

a) J. Valaitis - Tautos Fondo Tarybos pirmininkas
b) J. Giedraitis - Tautos Fondo Valdybos pirmininkas
c) A. Firavičius - Kanados Tautos Fondo pirmininkas ir vicepirm. A. Patamsis.

Diskusijos
Pertrauka - 15 min.
11. Simpoziumas - "Kopenhagos Tribunolo bei Taikos ir Laisvės Žygio atgarsiai ir besikeičianti Europos politika" - Dr. K. Bobelis, Dr. D. Krivickas, Dr. J. Stiklorius ir Inž. L. Grinius.

Diskusijos
Komisijų posėdžiai iki 5:30 val. vakaro.
6:30 val. vak. - Kokteilis, meninė programa, vakarienė (Grand Ballroom)
GRUODŽIO 8 d. - sekmadienis
9:00 val. ryto - 12:00 val. p.p. - VLIK-o užbaigiamieji posėdžiai ir Seimo uždarymas. Himnas.
1:00 val. p.p. - Iškilmingos pamaldos Šv. Vardo Šventovėje, 5824 15th Ave S. Gulfport, FL. Šv. Mišias atnašaus J. E. Vyskupas Paulius Baltakis, OFM.

Visais Seimo rengimo klausimais prašome kreiptis į Seimo komiteto pirmininkę, Dr. I. Mačionienę (813) 367-1544 arba į VLIK-o būstinę (202) 667-1980.

Nepraleiskite progos

Geriausia dovana Prof. A. VOLDEMARO Raštai I ir II tomas

MIELI SKAITYTOJAI,

Prašome įsigyti šiuos du tomus ir kitiems pasiūsti kaip dovana, tuomet paremsite LAISVOSIOS LIETUVOS knygų leidyklą ir galėsite apmokėti dalį skolos už jų išleidimą. I ir II tomo tomo kainą tik \$20.00.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio išleistos premijuotos knygos:	
1. A. Kairys - Išlikimoji Žolė	\$4.00
2. A. Baronas - Vėjas Lekia Lyguma	\$4.00
3. B. Kemežaitė - Sudiev! Aš Išeinu...	\$4.00
4. V. Bražėnas - Šamokslas Prieš Žmoniją	\$2.50
5. S. Jakubickas - Kas Yra Lietuvos Atgimimo Sąjūdis	\$5.00
Kitų autorių knygos:	
6. A. Kašubienė - Žirgeliai	\$4.00
7. M. Blynas - Lietuvos Senovės Paminklai	\$10.00
8. M. Blynas - Nostradamus ir Pranašystės	\$5.00
9. M. Blynas - Lietuvos Reikalai	\$6.00
10. M. Blynas - Vertimas Gynybinių Vilniaus Sienų nuėmimai	\$3.00
11. Valerijonas Šimkus - ATSIMINIMAI I tomas	\$10.00

KUPONAS: prašau užpildyti ir iškirpus pasiūsti LAISVAJAI LIETUVAI, 2618 West 71-st Str., Chicago, IL 60629.

Siunčiu 15 dol. metinei prenumeratai ir prašau siūsti LAISVĄ JĄ LIETUVA.

Siunčiu \$..... ir už nurodytas knygas.....

Vardas ir pavardė.....

Numeris ir gatvė.....

Miestas, valstija ir pašto zona.....